

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Obdo/1/2026
Identifikačné číslo spisu:	7117225982
Dátum vydania rozhodnutia:	28.05.2026
Meno a priezvisko:	Mgr. Soňa Pekarčíková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2026:7117225982.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Sone Pekarčíkovej a členiek senátu JUDr. Beaty Miničovej a JUDr. Andrey Sedlačkovej v spore žalobkyne Slovenská asociácia producentov v audiovizíi, Grösslingová 32, 811 09 Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 36 061 182, právne zastúpenej LMH Legal, s.r.o., Moyzesova 314/39, 900 01 Modra, IČO: 55 137 652, proti žalovanému TV-SKV s.r.o., Strojárska 1832/93, 069 01 Snina, IČO: 36 490 750, právne zastúpenému HUSAR AND PARTNERS S.R.O., Vojenská 14, 040 01 Košice - mestská časť Staré Mesto, IČO: 53 519 141, za účasti intervenienta na strane žalovaného LITA, autorská spoločnosť, Mozartova 4093/9, 811 02 Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 00 420 166, právne zastúpeného JUDr. Dagmar Kubovičovou, advokátkou, Nám. Biely kríž 3, 831 02 Bratislava, v konaní o zaplatenie 20.832,75 eura s príslušenstvom, vedenom na Mestskom súde Košice pod sp. zn. 30Cb/175/2017, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 27. mája 2025, č. k. 2Cob/124/2024-2056, takto

rozhodol:

I. Dovolanie žalobcu o d m i e t a .

II. Žalovaný a intervenient na strane žalovaného majú n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania voči žalobcovi v plnom rozsahu.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Košice I (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „súd“) rozsudkom č. k. 30Cb/175/2017-434 z 3. apríla 2019, rozhodol tak, že žalobu zamietol a žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Na odvolanie žalobcu Krajský súd v Košiciach uznesením č. k. 4Cob/21/2020-860 z 9. augusta 2021 rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

2. Mestský súd Košice po vrátení veci rozsudkom (v poradí druhým) zo 17. apríla 2024, č. k. 30Cb/175/2017-1594 zamietol žalobu, žalovanému a intervenientovi priznal proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Rozhodol tak o žalobe, ktorou sa žalobca, v znení pripustenom

uznesením súdu prvej inštancie z 15. mája 2023, č. k. 30Cb/175/2017-1153, domáhal uloženia povinnosti žalovanému zaplatiť žalobcovi 20.832,75 eura s príslušenstvom.

3. Súd prvej inštancie uviedol, že žalobca svoj nárok odôvodnil tým, že je nezávislou, neziskovou organizáciou s právnou subjektivitou, ktorá bola založená ako združenie právnických a fyzických osôb podľa zákona č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov. Ako združenie bola Slovenská asociácia producentov v audiovizíii (SAPA) zaregistrovaná na Ministerstve vnútra SR pod č. VVS/1-900/90-17944 z 22. januára 2001. SAPA združuje a zastupuje výrobcov audiovizuálnych diel (producentov) alebo správcov práv výrobcov audiovizuálnych diel (producentov slovenských filmov), to znamená majiteľov alebo správcov copyrightov viac ako 90 % všetkých hraných filmov a filmov určených najmä pre distribúciu v kinách a prostredníctvom retransmisie vyrobených na Slovensku. Zoznam producentov, ktorých žalobca pri výkone kolektívnej správy práv zastupuje je uvedený na web stránke žalobcu. Žalobca na základe udeleného Oprávnenia od Ministerstva kultúry SR vykonáva povinnú kolektívnu správu práv a má oprávnenie na výber odmeny, a to v odbore podľa § 146 ods. 2 písm. d) Autorského zákona (AZ), výber primeranej odmeny za káblovú retransmisiu umeleckého výkonu, zvukového záznamu a audiovizuálneho záznamu, ktorý je originálom audiovizuálneho diela a v odbore podľa § 146 ods. 2 písm. f) AZ za použitie audiovizuálneho diela jeho uvedením na verejnosti káblovou retransmisiou. Nositeľ majetkových práv k audiovizuálnemu dielu, t. j. v tomto prípade producent, nemôže tieto práva vykonávať individuálne, ale vždy len prostredníctvom organizácie kolektívnej správy. Rozsah a predmet oprávnení podľa Rozhodnutia MK č.k. MK-1778/2016-232/10418 z 18. augusta 2016 nie je zhodné a neprekrýva sa so žiadnym iným udeleným oprávnením inej organizácie kolektívnej správy práv. Žalovaný je obchodnou spoločnosťou, ktorá je držiteľom oprávnenia na káblovú retransmisiu na základe registrácie č. TKR/243 vydanou Radou pre vysielanie a retransmisiu v zmysle z.č. 308/2000 Z.z. o vysielaní a retransmisii. Na základe oprávnenia prevádzkuje káblovú retransmisiu na územnom rozsahu konkrétnych miest so zverejneným počtom prípojk 2.350. Žalovaný od účinnosti autorského zákona č. 185/2015 Z.z. (od 1.1.2016) denne používa audiovizuálne diela tak, že v rozpore so zákonom porušuje právo na odmenu autorov audiovizuálnych diel a právo na primeranú odmenu výrobcov za použitie audiovizuálneho záznamu verejným prenosom tým, že vykonáva ich káblovú retransmisiu prostredníctvom ponúkaných programových služieb - televíznych kanálov pre svojich zákazníkov bez udelenia súhlasu, ale najmä zaplattenia odmeny za udelenie súhlasu, bez zaplattenia primeranej odmeny nositeľov práv (producentov), ktorých žalobca ako organizácia kolektívnej správy zastupuje, čím sa bezdôvodne obohacuje. Výška žalovanej sumy je vo výške bezdôvodného obohatenia, ktoré spočíva v nezaplattení odmeny a primeranej odmeny, ktorú by žalovaný zaplatil v prípade riadneho uzavretia licenčnej zmluvy za rok 2016 a časť roka 2017 (12 mesiacov+9 mesiacov), na ktorú majú nositelia autorských práv (producenti) zastúpení žalobcom pri výkone kolektívnej správy práv nárok. Sumu odmeny a primeranej odmeny za používanie audiovizuálnych diel v káblovej retransmisii žalobca určil v súlade s Autorským zákonom a sadzobníkom, ktorý je zverejnený na jeho webovej stránke. Podľa zverejneného sadzobníka je odmena za súhlas k používaniu audiovizuálnych diel káblovou retransmisiou a primeraná odmena za používanie audiovizuálnych záznamov káblovou retransmisiou spolu vo výške 0,197 € bez DPH (z toho odmena je vo výške 0,08 € a primeraná odmena je vo výške 0,117 €) za každú prípojku v káblovej retransmisii za jeden kalendárny mesiac, čo plne súhlasí aj s obsahom návrhu Hromadnej licenčnej zmluvy, ktorú žalovaný odmietol uzavrieť.

4. Žalovaný aj intervenient na strane žalovaného (LITA, autorská spoločnosť) sa vo svojich podaniach vyjadrili tak, že žiadali žalobu zamietnuť. Zhodne uviedli, že žalobca neunesol dôkazné bremeno čo do právneho základu a výšky uplatneného nároku. Dodali, že žalobca síce má udelené oprávnenie na výkon kolektívnej správy k audiovizuálnym dielam ich uvedením na verejnosti (káblovou) retransmisiou, avšak daná skutočnosť sama o sebe neurčuje, aký konkrétny rozsah audiovizuálnych diel žalobca spravuje, ani či sú výrobcovia zastupovaní žalobcom aj nositeľmi majetkových autorských práv k audiovizuálnym dielam a či tieto žalovaný používal. Zo samotného oprávnenia žalobcu nemožno vyvodíť, že žalovaný musel vysporiadať použitie audiovizuálnych diel retransmisiou so žalobcom a že sa žalovaný neuzatvorením licenčnej zmluvy so žalobcom dopustil bezdôvodného obohatenia. Žalovaný mal povinnosť uzatvoriť licenčnú zmluvu na použitie audiovizuálnych diel káblovou retransmisiou iba s tými OKS, ktoré skutočne spravujú audiovizuálne diela, ktoré žalovaný používal káblovou retransmisiou.

Pokiaľ teda žalobca zastupuje výrobcov audiovizuálnych diel, ktorí ale nie sú v skutočnosti nositeľmi majetkových autorských práv k audiovizuálnym dielam, tak žalobca audiovizuálne diela nespravuje, a preto žalovaný ani nemal povinnosť uzatvoriť so žalobcom licenčnú zmluvu, a teda sa ani nemohol bezdôvodne obohatiť na úkor žalobcu.

5. Súd prvej inštancie vykonal dokazovanie, vypočutím strán sporu, oboznámením sa s písanými podaniami a doloženými listinnými dôkazmi, a to výpisom z registra občianskych združení, Dohodou o spolupráci uzatvorenou AGICOA a SAPA z 24.2.2016, Rozhodnutím MK SR zo dňa 7.7.2016, č.k. MK-1778/2016-232/8318, Oprávnením na výkon kolektívnej správy práv MK SR pre SAPA-u zo dňa 18.8.2016 č.k. MK-1778/2016-232/10418, vyhlásením organizácii kolektívnej správy SLOVGRAM a SAPA zo dňa 12.12.2016, zoznamom držiteľov registrácie retransmisie stav v roku 2016, výpisom z obchodného registra žalovaného, Sadzobníkom odmien za použitie záznamov audiovizuálnych diel retransmisiou a káblovou retransmisiou SAPA, Dohodou o urovnaní zo dňa 17.7.2017 uzavretou medzi SOZA, LITA, OZIS, SLOVGRAM a žalovaným a zistil nasledovný skutkový stav:

6. V konaní je spornou skutočnosťou rozsah žalobcom zastupovaných práv a preukázanie, ktoré konkrétne audiovizuálne diela a záznamy žalovaný v rozhodnom období (rok 2016 a 01/ až 09/2017 a obdobie roku 2019, 2020) použil s výškou uplatneného nároku. Postavenie žalobcu ako organizácie kolektívnej správy (OKS) SAPA v konaní nie je sporné, je registrovanou nezávislou organizáciou s právnou subjektivitou pre účely kolektívnej správy výrobcov audiovizuálnych diel - producentov. Žalovaný je obchodná spoločnosť, ktorá je držiteľom oprávnenia na káblovú retransmisiu.

7. Žalovaný písomným podaním z 22.5.2023 a jeho príloh doložil do spisu súbor faktúr (za úhrady rokov 2016-2017 (čl. v spise 169-173) a 8x -chl. v spise 1170 - 1176) dodávateľa SOZA pre žalovaného, ktorým fakturoval na základe Hromadnej licenčnej zmluvy a hromadnej zmluvy o primeranej odmene, licenčnú a primeranú odmenu za obdobie roka 2019 - 2020; zároveň aj doklady - výpis z účtu banky o úhradách žalovaného.

8. Dňa 21.11.2013 vydalo Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky Oprávnenie č. 1/2013 na výkon povinnej kolektívnej správy pre žalobcu v odbore: a) káblová retransmisia audiovizuálneho diela, b) vyhotovenie rozmnoženiny audiovizuálneho diela pre osobnú potrebu.

9. Dňa 7.7.2016 vydalo Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky Rozhodnutie č.k.: MK-1778/2016-232/8318, ktorým udelilo žalobcovi na dobu neurčitú oprávnenie na výkon kolektívnej správy práv k audiovizuálnemu dielu a audiovizuálnemu záznamu v odboroch kolektívnej správy práv: b) použitie audiovizuálneho diela jeho uvedením na verejnosti káblovou retransmisiou, o) výber primeranej odmeny za káblovú retransmisiu audiovizuálneho záznamu, ktorý je originálom audiovizuálneho diela, a ďalších.

10. Dňa 18.8.2016 vydalo Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky Oprávnenie č.k.: MK-1778/2016-232/10418 na výkon kolektívnej správy pre žalobcu v odboroch: b) použitie audiovizuálneho diela jeho uvedením na verejnosti káblovou retransmisiou, o) výber primeranej odmeny za káblovú retransmisiu audiovizuálneho záznamu, ktorý je originálom audiovizuálneho diela, a ďalších.

11. 18.8.2016 vydalo Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky Oprávnenie č.k.: MK-1639/2016-232/10420 na výkon kolektívnej správy práv k hudobným dielam pre Slovenský ochranný zväz autorský pre práva k hudobným dielam (SOZA) v odbore: b) použitie hudobného diela jeho uvedením na verejnosti káblovou retransmisiou, a ďalších.

12. Dňa 18.8.2016 vydalo Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky Oprávnenie č.k.: MK-1587/2016-232/10421 na výkon kolektívnej správy práv k literárnemu, dramatickému, hudobnodramatickému, choreografickému, audiovizuálnemu a fotografickému dielu, dielu výtvarného umenia, architektonickému dielu a dielu úžitkového umenia pre LITA, autorská spoločnosť v odbore: d) použitie literárneho, dramatického, hudobnodramatického, choreografického, audiovizuálneho a fotografického diela, diela výtvarného umenia, architektonického diela a diela úžitkového umenia jeho uvedením na

verejnosti káblovou retransmisiou, a ďalších.

13. Dňa 18.8.2016 vydalo Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky Oprávnenie č.k.: MK-1586/2016-232/10422 (č.l. 138,146), na výkon kolektívnej správy práv k umeleckému výkonu, zvukovému záznamu, audiovizuálnemu záznamu a k vysielaniu v odbore kolektívnej správy práv pre SLOVGRAM, nezávislá spoločnosť výkonných umelcov a výrobcov zvukových a zvukovo-obrazových záznamov, Bratislava v odbore: b) výber primeranej odmeny za použitie umeleckého výkonu, zvukového záznamu a audiovizuálneho záznamu, ktorá je originálom audiovizuálneho diela káblovou retransmisiou, a ďalších.

14. Listom zo dňa 16.3.2016 (č.l. 34) žalobca vyzval žalovaného na uzavretie Hromadnej licenčnej zmluvy (č.l. 35) a následne aj emailom zo dňa 6.4.2016 (č.l. 38), na čo žalovaný reagoval odpoveďou zo dňa 7.4.2016 (č.l. 39), kde uviedol, že zmluvu zatiaľ nepodpisuje, nakoľko ako člen SAKT poverili túto organizáciu rokovaním o podmienkach týkajúcich sa predloženého návrhu.

15. Z vykonaného dokazovania súd prvej inštancie ustálil, že žalobca na základe viacerých Ministerstvom kultúry SR vydaných oprávnení bol oprávnený na výkon povinnej kolektívnej správy v odbore káblovej retransmisie audiovizuálneho diela, použitia audiovizuálneho diela jeho uvedením na verejnosti káblovou retransmisiou a výberu primeranej odmeny za káblovú retransmisiu audiovizuálneho záznamu, ktorý je originálom audiovizuálneho diela. Obdobné oprávnenia vydalo Ministerstvo kultúry SR aj Slovenskému ochrannému zväzu autorskému pre práva k hudobným dielam (SOZA) /v odbore použitia hudobného diela jeho uvedením na verejnosti káblovou retransmisiou/, organizácii LITA, autorská spoločnosť /v odbore použitia literárneho, dramatického, hudobnodramatického, choreografického, audiovizuálneho a fotografického diela, diela výtvarného umenia, architektonického diela a diela úžitkového umenia jeho uvedením na verejnosti káblovou retransmisiou/ a organizácii SLOVGRAM, nezávislá spoločnosť výkonných umelcov a výrobcov zvukových a zvukovo-obrazových záznamov, Bratislava /v odbore výberu primeranej odmeny za použitie umeleckého výkonu, zvukového záznamu a audiovizuálneho záznamu, ktorá je originálom audiovizuálneho diela káblovou retransmisiou/.

16. Dňa 17.7.2017 bola uzavretá medzi OKS - SOZA, LITA, OZIS, SLOVGRAM na jednej strane a žalovaným na druhej strane Dohoda o urovnaní (č. l. 149 spisu), ktorej predmetom bolo urovanie sporných práv zmluvných strán z používania predmetov ochrany, ku ktorým OKS spravujú majetkové práva, prevádzkovateľom prostredníctvom káblovej retransmisie v rozhodnom období (1.1.2016 - 30.6.2017).

17. Dňa 17.7.2017 bola medzi OKS - SOZA, LITA, OZIS, SLOVGRAM na jednej strane a žalovaným na druhej strane uzatvorená Hromadná licenčná zmluva a hromadná zmluva o primeranej odmene (č. l. 157 spisu), predmetom ktorej bola úprava práv a povinností zmluvných strán v súvislosti s vysporiadaním majetkových práv ku všetkým predmetom ochrany v súvislosti s ich káblovou retransmisiou uskutočňovanou prevádzkovateľom. V článku IV. bola dohodnutá spoločná odmena za káblovú retransmisiu všetkých predmetov ochrany vo výške 0,2575 eur za každý začatý kalendárny mesiac trvania zmluvy za každú prípojku podľa odseku 4 tohto článku zmluvy. Pre účely zmluvy sa spoločná odmena delí medzi jednotlivé OKS percentuálnym pomerom (repatriačným kľúčom) uvedeným v Prílohe č. 3.

18. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 19 ods. 1 až 4, § 86, § 116 ods. 3, § 119, § 144 ods. 3, § 146 ods. 2, § 147 ods. 1, 2 zákona č. 185/2015 Z. z. Autorského zákona (ďalej len ako „Autorský zákon“) a uviedol, že žalobca nepreukázal skutočný rozsah zastupovaných - kolektívne spravovaných - práv, teda ktorých konkrétnych nositeľov práv a ktoré konkrétne predmety ochrany - audiovizuálne diela a audiovizuálne záznamy zastupuje. Žalobca bol povinný predložiť uzavreté dohody s nositeľmi práv a písomné súhlasy a dohody s autormi audiovizuálnych diel. Nepreukázal použitie - káblovú retransmisiu konkrétnych audiovizuálnych diel a audiovizuálnych záznamov. Bez takého použitia diel nemohol vzniknúť nárok nositeľom práv zastupovaných žalobcom. Žalobcom predložené oprávnenie udelené mu Ministerstvom kultúry SR na výkon kolektívnej správy bez dohôd s konkrétnymi nositeľmi práv nepostačuje. Žalobca ako OKS nie je sám priamym nositeľom práv, je len nepriamym zástupcom

nositeľov práv, ktorých zastupuje. To znamená, že nositeľ práv v závislosti od konkrétnej právnej úpravy sa musí dať zastúpiť OKS alebo previesť na ňu príslušné práva.

19. Mestský súd Košice ďalej uviedol, že žalobca nepreukázal, že nositeľ práv si vybral žalobcu za zákonného zástupcu k audiovizuálnemu dielu jeho uvedením na verejnosti káblovou retransmisiou. Nositeľ práv si totiž môže urobiť výber v zmysle § 147 ods. 2 Autorského zákona v prípade audiovizuálnych diel, ku ktorým spravuje práva na základe oprávnenia LITA a SAPA, a v prípade audiovizuálnych záznamov, ktoré sú originálom audiovizuálnych diel SAPA a SLOVGRAM. Žalovaný v konaní Dohodou o urovnaní zo dňa 17.7.2017 uzavretou žalovaným a dotknutými LITA a SLOVGRAM a taktiež Hromadnou licenčnou zmluvou preukázal, že v rozhodnom období vysporiadal všetky práva z káblovej retransmisie audiovizuálnych diel zastupovaných LITA a nezastupovaných žiadnou OKS. Nároky, ktoré sú predmetom tohto konania, teda boli vysporiadané vyplatením vyfakturovaných súm na základe Dohody o urovnaní a Hromadnej licenčnej zmluvy tým OKS, kde sa tieto oprávnenia prekrývajú (SAPA - SLOVGRAM, SAPA - LITA) a to tak vo vzťahu k zastupovaným, ako aj nezastupovaným nositeľom práv.

20. Ďalej súd prvej inštancie uviedol, že právna úprava nestanovuje, akým spôsobom má k výberu OKS nezastupovaných nositeľom práva dôjsť. Právny úkon výberu OKS nositeľom práva tak môže byť uskutočnený písomne, ústne alebo aj konkludentne. Ak teda intervenient na strane žalovaného LITA tvrdil, že práve táto OKS zastupuje v daných odboroch povinnej kolektívnej správy aj nezastupovaných nositeľov práv, pretože vyberá a vypláca odmeny nezastupovaným nositeľom práv, je zřejmé, že k výberu OKS nezastupovaným nositeľom došlo konkludentným spôsobom, ak tento prijal vyplácanú odmenu, resp. primeranú odmenu. Aj z článku I. bod 2. a 4. Dohody o urovnaní a Hromadnej licenčnej zmluvy vyplýva, že nároky nezastúpených nositeľov práv boli vysporiadané žalovaným s LITA a SLOVGRAM, a to bez ohľadu na to, či je alebo nie je nositeľ práva zmluvne zastupovaný OKS. Vzhľadom k tomu, že žalovaný preukázal vyporiadanie všetkých žalovaných nárokov uplatnených žalobou a to i vo vzťahu k tzv. nezastupovaným klientom, vo vzťahu k žalovanému obdobiu zaplatiť primeranú odmenu za požívanie audiovizuálneho záznamu u SLOVGRAM, je žaloba voči nemu zo strany žalobcu ako ďalšej organizácie nedôvodná.

21. K výške uplatneného nároku súd prvej inštancie uviedol, že výška odmeny musí byť primeraná, musí spĺňať všetky zákonom stanovené kritériá, zodpovedať druhu predmetu ochrany a spôsobu, rozsahu a účelu (§ 169 Autorského zákona). Len samotné doloženie sadzovníka nepostačuje na preukázanie výšky nároku, aj vzhľadom na to, že ide o súkromnoprávny dokument zhotovený samotným žalobcom. Súd prvej inštancie mal za to, že odmena stanovená sadzovníkom žalobcu nie je obvyklou odmenou a pokrýva menší objem predmetov ochrany v porovnaní s tým, čo bolo dojednané v Dohode o urovnaní a Hromadnej licenčnej zmluve uzavretej medzi žalovaným a štyrmi ostatnými OKS. Tam totiž bola stanovená odmena vo výške 0,2575 eur za každý začatý kalendárny mesiac trvania zmluvy za každú prípojku, z čoho vzhľadom na repatriačný kľúč licenčná odmena pre SOZA, LITA predstavovala sumu 0,1751 eur a odmena pre OZIS, SLOVGRAM sumu 0,0824 eur.

22. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 255 ods. 1 CSP, pričom plne úspešnému žalovanému a intervenientovi na strane žalovaného priznal nárok na náhradu trov konania proti žalobcovi v plnom rozsahu.

23. Na odvolanie žalovaného, Krajský súd v Košiciach, ako odvolací súd, napadnutým rozsudkom z 27. mája 2025, č. k. 2Cob/124/2024-2056 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil. Zároveň žalovanému a intervenientovi na strane žalovaného proti žalobcovi priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

24. K odvolacej námietke žalobcu, že súd prvej inštancie nerešpektoval právne závery kauzálnych príslušných odvolacích súdov a judikatúru najvyšších súdnych autorít a rozhodol nepredvídateľne, považoval odvolací súd za potrebné uviesť, že pri otázkach, ktoré sú predmetom aj tohto konania dosiaľ neexistuje ucelená, jednotná a ustálená rozhodovacia prax najvyšších súdnych autorít. Ak aj žalobca

poukazoval na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/114/2012, toto nemožno považovať (samo o sebe) za ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít. Ak žalobca poukazoval na rozhodnutia odvolacích súdov, tieto nie sú najvyššími súdnymi autoritami, kam môžeme radiť len Ústavný súd SR, Najvyšší súd SR, Európsky súd pre ľudské práva a Súdny dvor Európskej únie.

25. Pokiaľ žalobca namietal, že súd prvej inštancie neuviedol, ktoré dôkazy vykoná a ktoré nie, pričom neoboznámil strany sporu s obsahom súdneho spisu, odvolací súd konštatoval, že súd prvej inštancie postupoval správne, keď podania strán sporu spolu s prílohami im vzájomne doručoval. Keďže obsah žiadnej listiny nebol sporovými stranami spochybnený, prečítanie jednotlivých listín nebolo nevyhnutné. Strany sporu poznali kompletný obsah súdneho spisu, pričom jednotlivé označovanie každej jednej listiny predloženej v spore s dodatkom, že súd tento dôkazný prostriedok vykoná, by podľa krajského súdu neúmerne a v rozpore so zásadou rýchlosti a hospodárnosti konania predlžoval pojednávanie, či text odôvodnenia rozsudku.

26. Krajský súd v Košiciach ďalej poukázal na svoje prvé rozhodnutie v tejto veci (uznesenie Krajského súdu v Košiciach z 9.8.2021, č. k. 4Cob/21/2020-860), v ktorom uviedol, že § 144 ods. 1 Autorského zákona predpokladá, že oprávnenie OKS spravovať majetkové práva nositeľov práv je dané buď zákonom (§ 146, § 147 Autorského zákona), alebo dohodami s nositeľmi práv (§ 164 ods. 1 Autorského zákona). Žalobca svoje oprávnenie v tomto spore odvodzuje z § 146 a § 147 Autorského zákona, ktoré vymedzujú tzv. povinnú kolektívnu správu práv, kedy výkon majetkových práv je zo zákona zverený OKS. Žalobca je oprávnený na výkon kolektívnej správy práv k audiovizuálnemu dielu a záznamu práve v odboroch povinnej kolektívnej správy práv podľa § 146 ods. 2 písm. d) a f) Autorského zákona. Procesná obrana žalovaného v konaní bola založená na tvrdení o vysporiadaní žalovaných nárokov za žalované rozhodné obdobie nie prostredníctvom licenčnej zmluvy so žalobcom, ale uzatvorením dohody o urovnaní a hromadnej licenčnej zmluvy so zvyšnými štyrmi OKS (SOZA, LITA, OZIS, SLOVGRAM) a na tvrdení o uhradení vyfakturovaných súm v zmysle vyššie uvedených zmlúv, keďže identickým oprávnením na výber primeranej odmeny disponuje SLOVGRAM, LITA. Z uvedeného dôvodu považoval takúto obranu žalovaného za dôvodnú.

27. Odvolací súd zdôraznil, že každá OKS má v oprávnení určené odbory dobrovoľnej kolektívnej správy práv (§ 145 ods. 2 Autorského zákona) a odbory povinnej kolektívnej správy práv (§ 146 ods. 2 Autorského zákona). Oprávnenia LITA a žalobcu sa prelínajú v prípade povinnej kolektívnej správy práv - použitie audiovizuálneho diela jeho uvedením na verejnosti káblovou retransmisiou (§ 146 ods. 2 písm. f) Autorského zákona).

28. Ďalej odvolací súd dodal, že ak žalobca preukázal zmluvy o zastupovaní práv výrobcov, ale nepreukázal uzavretie zmlúv (resp. písomných súhlasov), v ktorých sa výrobca dohodol s autormi audiovizuálneho diela (aj na odmene za vytvorenie audiovizuálneho diela a na odmene alebo spôsobe jej určenia osobitne za každé jednotlivé použitie audiovizuálneho diela), ním uplatnený nárok nie je daný (obdobne v rozhodnutiach Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 5Co/191/2023 a sp. zn. 2Co/135/2023).

29. Vo vzťahu k zastupovaným nositeľom práv v odbore podľa § 146 ods. 2 písm. d) Autorského zákona žalobca podľa odvolacieho súdu nepreukázal použitie audiovizuálneho záznamu, ktorý je práve a iba originálom audiovizuálneho diela. Možno tak prisvedčiť názoru žalovaného, že k používaniu originálov audiovizuálnych diel (prvých záznamov) v praxi (skoro) nikdy nedochádza. Reálne dochádza len k používaniu rozmnoženín audiovizuálnych záznamov. Ak si však žalobca tento nárok uplatnil, jeho zaťažovalo dôkazné bremeno, že žalovaný v rozhodnom období používal také audiovizuálne záznamy, ktoré boli prvými (originálnymi) záznamami audiovizuálnych diel a nie iba bežnými rozmnoženinami - kópiami. Toto bremeno podľa krajského súdu žalobca neuniesol.

30. Preto krajský súd po prejednaní veci dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné, nakoľko rozsudok súdu prvej inštancie je správny, z ktorého dôvodu podľa 387 ods. 1 CSP rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil. Výrok o trovách konania sa zakladá podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP.

31. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal v zákonom stanovenej lehote dovolanie žalobca (č. l. 2110 spisu), prípustnosť ktorého odôvodnil ust. § 420 písm. f) CSP, teda že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podľa žalobcu ďalej napadnuté rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci, pričom rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP.

32. Žalobca (v ďalšom texte tiež ako „dovolateľ“) k dovolaciemu dôvodu v zmysle § 420 písm. f) CSP uviedol, že konajúci súd (Krajský súd v Košiciach) nesprávnym a arbitrárnym uznesením o nepripustení SFU ako intervenienta na strane žalobcu, došlo zo strany odvolacieho súdu k negatívnej zásahu do procesných práv strany (žalobcu), na ktorej podporu mal intervenient pôvodne vystupovať. Toto uznesenie malo obmedziť jeho právo ako žalobcu hájiť svoje záujmy aj prostredníctvom účasti a podpory intervenienta, a tým aj ovplyvniť konečné rozhodnutie odvolacieho súdu v spore.

33. Reštriktívna interpretácia pojmu „právny záujem“ v aplikačnej praxi, podľa dovolateľa nezodpovedá materiálne chápanej podstate ochrany základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie, a teda je z ústavného hľadiska neakceptovateľná (viď. napr. IV. ÚS 60/2010). Nesprávne či arbitrárne rozhodnutie o nepripustení intervenienta môže mať za následok porušenie práv vylúčeného intervenienta v podobe odmietnutia prístupu k súdu v rozpore s právnym poriadkom. Rovnako ním však môže byť zasiahnuté do procesných práv strany, na ktorej podporu mal intervenient vystupovať, keďže takéto rozhodnutie je spôsobilé obmedziť právo hájiť svoje záujmy prostredníctvom účasti a podpory intervenienta, a tým aj ovplyvniť konečné rozhodnutie súdu v spore (viď. napr. III. ÚS 598/2021).

34. Osobitne dovolateľ poukázal na rozhodovaciu prax iného kauzálného súdu (OS Banská Bystrica), ktorý o právnom záujme a vstupe intervenienta SFU naopak nemal žiadne pochybnosti a rozhodol teda diametrálne odlišne (vstup považoval za prípustný a dokonca žiadúci - uznesenie OS Banská Bystrica sp. zn. 14Ca/1/2018 z 30.1.2025). Žalobca zároveň predložil aktuálnu rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít - Nález III. ÚS 233/2025 z 17.7.2025 (ďalej aj „Nález“), ktorý sa týkal preskúmania rozhodnutia iného kauzálného súdu (MS Bratislava III), ktorý najskôr rozhodol o nepripustení intervenienta SFU na stranu žalobcu, pričom v Náleze bolo konštatované porušenie práv jednak žalobcu ako aj intervenienta na strane žalobcu, uvedené uznesenie o nepripustení bolo zrušené.

35. Dovolateľ preto žiada konajúci súd, aby zohľadnil vyslovený právny názor Ústavného súdu SR v rámci rozhodovania o prípustnosti vstupe SFU ako intervenienta na stranu žalobcu.

36. Dovolací dôvod v zmysle § 420 písm. f) CSP vzhliadol dovolateľ v porušení zásady 2-inštančnosti súdneho konania, keďže odvolací súd potvrdil prvoinštančné rozhodnutie, avšak na základe názorov a záverov, o ktorých vedomosti sa žalobca de facto dozvedel po prvýkrát až z obsahu odôvodnenia napádaného rozhodnutia, pričom správnosť vykonaného dokazovania a vyvodenia skutkových a právnych záverov odvolacieho súdu z novo vykonaných dôkazov (vykonaných po prvýkrát odvolacím súdom) žalobca nemal možnosť napadnúť riadnym opravným prostriedkom.

37. Žalobca v tomto smere poukázal na bod 37. odôvodnenia napádaného rozsudku odvolacieho súdu, v ktorom sa Krajský súd v Košiciach vyjadroval k obsahu odborného vyjadrenia Trnavskej univerzity v Trnave (čl. 932 spisu), uvedený listinný dôkaz však súdom prvej inštancie v jeho rozsudku vyhodnotený vôbec nebol, odvolací súd teda vyhodnotil dôkaz bez toho, aby doplnil alebo zopakoval dokazovanie vykonané na prvoinštančnom súde. V danej právnej veci ide týmto podľa dovolateľa o hrubé porušenie jeho práva ako žalobcu na spravodlivý súdny proces, o to viac, že žalobca nemal možnosť sa k názoru na tento listinný dôkaz pred odvolacím súdom nijako vyjadriť (odvolací súd rozhodol bez nariadenia pojednávania), pričom obsah tohto listinného dôkazu bol odvolacím súdom vyhodnotený úplne opačne a zmätočne.

38. Sumarizujúc dovolateľ uviedol, že pokiaľ chcel odvolací súd potvrdiť rozhodnutie prvej inštancie ako vecne správne, avšak na základe čiastočne iných dôvodov (napr. vyššie uvedenom stanovisku PF TU, na ktorom prvoinštančný súd svoje rozhodnutie vôbec nezaložil), mal zo zákona povinnosť nariadiť na tento účel pojednávanie, na ktorom by došlo k zopakovaniu dokazovania a strany sporu (najmä žalobca) by mal možnosť sa k tomu náležite vyjadriť. Aj týmto nezákonným spôsobom v rozpore s ustanoveniami, ktoré uviedol v bode 24 odôvodnenia napádaného rozsudku odvolací súd (pozn. dovolateľa že údajne nebolo potrebné nariadiť pojednávanie), podľa názoru dovolateľa porušil jeho právo ako žalobcu na spravodlivý súdny proces, zakladajúci dovolací dôvod podľa § 420 písm. f) CSP.

39. Žalobca v rámci dovolacieho dôvodu v zmysle § 420 písm. f) CSP taktiež namietal, že napadnutý rozsudok je nepreskúmateľný pre nedostatok a nezrozumiteľnosť dôvodov, čo má za následok jeho ústavnú neudržateľnosť.

40. Odvolací súd v bode 34 odôvodnenia napádaného rozsudku sa chcel podľa dovolateľa zrejme zaoberať otázkou vysporiadania práv tzv. nezastupovaných nositeľov. Nároky tzv. nezastupovaných nositeľov bolo v žalovanom období (pozn. pôvodná žaloba za obdobe rokov 2016-2018) možné a legálne vysporiadať iba so žalobcom vzhľadom na platný a účinný zákon (§ 147 ods. 1 v znení účinnom do 10.10.2018 Autorský zákon) a jeho platné Oprávnenie na výkon kolektívnej správy z roku 2016. V žalovanom období (pozn. následne rozšírená žaloba aj za roky 2019 a 2020) a zmeny právnej úpravy bolo možné vysporiadať práva tzv. nezastupovaných nositeľov aj cez iné OKS, avšak tiež so značným obmedzením:

- vysporiadanie tzv. nezastupovaných nositeľov k audiovizuálnym dielam z pozície žalovaného bolo možné k nezastupovaným autorom cez OKS LITA len v rovine tých, ktorí osobitnou dohodou vylúčili výkon svojich majetkových práv výrobcom,

- vysporiadanie tzv. nezastupovaných nositeľov k audiovizuálnym záznamom z pozície žalovaného bolo možné k nezastupovaným výrobcam cez OKS SLOGRAM len v rovine výrobcov hudobných videoklipov (viď. Spoločné prehlásenie žalobcu a OKS SLOVGRAM z 12.12.2016 - v spise).

Záveru odvolacieho súdu v bode 34 sú preto podľa dovolateľa v celom rozsahu nepreskúmateľné a aj tým malo byť porušené jeho právo ako žalobcu na spravodlivé súdne konanie a riadne odôvodnenia súdneho rozhodnutia.

41. Odvolací súd sa v bode 36 odôvodnenia napádaného rozsudku zaoberal vysporiadaním práv v odbore § 146 ods. 2 písm. f) AZ a v nadväznosti na to otázkou výkonu majetkových práv autorov k AVD. Odvolací súd podľa dovolateľa svoje odôvodnenie iba nekontextuálne skopíroval z názoru právnej teórie (Adamová Z., Hazucha B. Autorský zákon. Komentár. 1. vydanie. Bratislava: C. H. Beck, 2018), s tým, že v závere bodu 36 odôvodnenia je uvedená nepreskúmateľná veta nedávajúca zmysel: „Žalobca teda nepreukázal splnenie podmienok pre uplatňovanie si nárokov od žalovaného ako používateľa v rámci povinnej kolektívnej správy práv podľa § 146 ods. 2 písm. f) Autorského zákona nositeľov práv, ktorí sú zastúpení práve žalobcom ako OKS.“

42. Pre účely tohto konania z vyššie uvedeného podľa dovolateľa vyplýva, že nie je možné považovať nároky uplatňované žalobcom v tomto konaní za vysporiadané tým, že žalovaný uzavrel s inými organizáciami kolektívnej správy (OKS LITA a ďalšie) v roku 2017 Dohodu o urovnaní a zaplatil organizácii kolektívnej správy SOZA v ďalšom období vystavené faktúry, ako prednášal žalovaný na svoju procesnú obranu, ak je v § 86 ods. 1 Autorského zákona zakotvená zákonná fikcia výkonu práv autorov audiovizuálneho diela výrobcom originálu audiovizuálneho diela (ak nie je preukázané inak).

43. Odvolací súd v napádanom rozhodnutí podľa dovolateľa racionálne a presvedčivo nezdôvodnil, prečo by už len samotné Oprávnenie na výkon kolektívnej správy vydané Ministerstvom kultúry SR a zákonná fikcia výkonu majetkových práv autorov audiovizuálneho diela výrobcom originálu audiovizuálneho diela nebola postačujúca na preukázanie dôvodnosti nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia uplatňovaného žalobcom v tomto konaní (nehovoriac o ďalších dôkazoch, ktoré žalobca v tomto konaní predložil). Právny názor na ust. § 86 ods. 1 AZ nie je pritom vecou, ktorá by nebola totožným odvolacím súdom KS Košice posúdená a vyriešená. Osobitne dovolateľ odkázal na časovo

posledné vydané (pozn. pred vydaním napádaného rozsudku) právoplatné uznesenia KS KE č.k. 11Co/351/2019-1074 zo dňa 29.04.2022 alebo uznesenia KS KE č.k. 11Co/49/2020-1036 zo dňa 31.10.2022, kde totožný odvolací súd skonštatoval diametrálne opačný záver, a to že „v ustanovení § 86 ods. 1 AZ je upravená práve takáto domnienka prechodu práva na výkon majetkových práv autorov audiovizuálneho diela na výrobcu originálu audiovizuálneho diela, ktorá pripúšťa dôkaz opaku; vyvrátiteľná právna domnienka je taká, pri ktorej sa dá dokázať, že predpokladaná skutočnosť nenastala; kým nie je preukázané, že autor audiovizuálneho diela a výrobca originálu audiovizuálneho diela sa nedohodli inak, okrem svojich majetkových práv aj majetkové práva autorov k audiovizuálnemu dielu vykonáva podľa § 86 ods. 1 AZ výrobca originálu audiovizuálneho diela (producent).“

44. S vyššie uvedeným sa žalobca dlhodobo stotožňuje a v nadväznosti na prekvapivo opačný právny záver v napádanom rozsudku dovolateľ vníma tento aj ako porušenie princípu právnej istoty. Totožný právny názor malo pritom aj Ministerstvo kultúry SR v právnom stanovisku zo dňa 30.8.2020 (ktoré žalobca založil ako dôkaz do súdneho spisu), ktoré bolo zverejnené na webovom sídle príslušného ústredného orgánu štátnej správy a na nemiestne nátlaky združení prevádzkovateľov retransmisie, ako aj niektorých OKS bol tento následne stiahnutý z webového sídla s tým, že malo byť k nemu vypracované korigendum, k čomu nikdy už nedošlo.

45. Ani na jednu z vyššie uvedených a nepochybne podstatných námietok však dovolateľ podľa jeho názoru v odvolaní nedostal odpoveď a rozhodnutie súdu a jeho odôvodnenie je popretím zmyslu § 387 ods. 1 CSP, vykazuje známky nepreskúmateľnosti a zakladá dôvodnosť uplatneného dovolacieho dôvodu § 420 písm. f) CSP.

46. Odvolací súd ďalej v bode 37 odôvodnenia napádaného rozsudku uviedol, že žalobca nepreukázal použitie audiovizuálneho záznamu, ktorý je práve a iba originálom audiovizuálneho diela. Procesná obrana žalovaného bola v spore postavená na tom, že žalobca nepreukázal uplatnený nárok a že pri káblovej retransmisii nedochádza k šíreniu originálov audiovizuálnych záznamov (ale ich kópií). Žalovaný podľa názoru dovolateľa sám spoľahlivo preukázal, že v rámci káblovej retransmisie dochádza k šíreniu originálov audiovizuálnych záznamov. Obsah dohody o urovnaní a hromadnej licenčnej zmluvy uzavretej medzi žalovaným a 4 OKS mimo žalobcu z obsahu vyplýva, že predmetom danej zmluvy bolo aj vysporiadanie nárokov v odbore výber primeranej odmeny za použitie umeleckého výkonu, zvukového záznamu a audiovizuálneho záznamu, ktorý je originálom audiovizuálneho diela, káblovou retransmisiou, v zmysle ustanovenia § 146 ods. 2 písm. d/ Autorského zákona. Vychádzajúc z obsahu predmetnej hromadnej licenčnej zmluvy (aj vzhľadom na žalovaným produkováné skutkové tvrdenie o vysporiadaní nárokov na primeranú odmenu za použitie originálneho audiovizuálneho záznamu, káblovou retransmisiou) musel mať súd podľa dovolateľa naopak preukázané, že v rámci káblovej retransmisie dochádza k verejnému šíreniu originálov audiovizuálnych záznamov.

47. V odôvodnení napádaného rozhodnutia sa súd podľa dovolateľa nepreskúmateľne stotožnil s procesnou obranou žalovaného, ktorému v konaní neostávalo nič iné, len sa snažiť spochybníť žalobný nárok v časti primeranej odmeny okrem vedome zavádzajúcich tvrdení o vysporiadaní práv s inou OKS (OKS Slovgram) aj fabulatívnymi tvrdeniami o tom, že vo vzťahu k odboru povinnej kolektívnej správy sa údajne AVZ, ktoré sú originálmi AVD v praxi nešíria (toto by z pohľadu dôvodnosti procesnej obrany a dokazovania bola otázka na vysielateľa, nie prevádzkovateľa retransmisie, nie na žalobcu, zároveň táto „procesná obrana“ žalovaného podľa dovolateľa vyplýva z nesprávneho právneho názoru na výklad ust. § 146 ods. 2 písm. d) AZ tak, že sa musí jednať o šírenie AVZ z prvého zachyteného (hmotného) nosiča, čo vôbec nie je zmyslom tohto ustanovenia. Ustanovenie § 146 ods. 2 písm. d) AZ definuje tento odbor tak, že sa jedná o výber primeranej odmeny za šírenie audiovizuálneho záznamu, ktorý je originálom audiovizuálneho diela. Zákon teda pracuje s pojmom originál audiovizuálneho diela (jeho prvý záznam), nie s pojmom originál audiovizuálneho záznamu - v podobe prvotného hmotného nosiča.

48. Žalobca v rámci základnej preskúmateľnosti taktiež namietol, že s poukazom na body 25 a 29 odôvodnenia napádaného rozhodnutia, nedostal žiadnu odpoveď k namietanej skutočnosti, že prvoinštančný súd bol viazaný skôr vysloveným právnym názorom odvolacieho súdu v uznesení sp. zn.

4Cob/21/2020 zo dňa 9.8.2021, vytknuté vady prvoinštančný súd podľa dovolateľa ani po druhýkrát nenapravil, napriek tomu došlo podľa dovolateľa zo strany odvolacieho súdu k odmietnutiu základnej spravodlivosti a zachovania práva žalobcu na spravodlivý súdny proces, keď napriek tomu bolo nezákonné a vadné prvoinštančné rozhodnutie potvrdené. Žalobca v ostatnom upriamil pozornosť na to, akým spôsobom a s akým zdôvodnením sa odvolací súd „vysporiadal“ s niektorými odvolacími námietkami žalobcu, čo samé o sebe podľa jeho názoru zakladá arbitrárnosť napádaného rozhodnutia v takej rovine, že tým došlo k porušeniu práva žalobcu na spravodlivý súdny proces.

49. Dovolateľ ďalej dovolanie vyvodzoval podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP, podľa ktorého je dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená.

50. Odvolací súd podľa dovolateľa nesprávne právne posúdil právnu otázku „zákonnej fikcie výkonu majetkových práv autora audiovizuálneho diela výrobcom originálu audiovizuálneho diela v ust. § 86 ods. 1 Autorského zákona a v nadväznosti na to dôkazného bremena žalobcu ako organizácie kolektívnej správy práv zastupujúcej výrobcov originálu audiovizuálneho diela v spore s prevádzkovateľom káblovej retransmisie.“

51. Právne posúdenie vecí, ktoré je nesprávne sa podľa dovolateľa premietlo v tvrdeniach odvolacieho súdu v bode 36 odôvodnenia napádaného rozsudku, pričom žalobca už počas prvoinštančného konania, ako aj následne v odvolacom konaní vo vzťahu k aplikácii ust. § 86 ods. 1 AZ opakovane tvrdil a namietal, že tento spor nie je individuálnym sporom autora a výrobcu originálu audiovizuálneho diela o to, kto z nich vykonáva majetkové práva k originálu audiovizuálneho diela, ale spor organizácie kolektívnej správy práv a neoprávneného používateľa predmetov ochrany podľa § 169 ods. 4 písm. d) AZ.

52. Z ustanovenia § 86 ods. 1 AZ podľa dovolateľa vyplýva, že ak výrobca originálu audiovizuálneho diela získal od autora audiovizuálneho diela písomný súhlas na vyhotovenie originálu audiovizuálneho diela a dohodol sa s ním na odmene za vytvorenie audiovizuálneho diela a na odmene alebo spôsobe určenia odmeny osobitne za každé jednotlivé použitie audiovizuálneho diela, získava výrobca originálu audiovizuálneho diela ex lege právo na výkon výhradných majetkových práv k samotnému audiovizuálnemu dielu, ak autor diela tomu režimu nezabráni osobitnou dohodou. V tejto súvislosti považoval dovolateľ za potrebné zdôrazniť, že autorské práva autorov AVD patria priamo a pôvodne autorom audiovizuálnych diel, pričom uvedenú skutočnosť žalobca nespochybňuje. Od uvedeného je však nutné dôslednejšie rozlišovať výkon majetkových práv autorov diel, ktorý nie vždy patrí priamo autorom, a to zo zákona ex lege.

53. Dovolateľ považuje za nelogický výklad odvolacieho súdu (v zhode s prvoinštančným súdom), podľa ktorého, ak producent splní zákonné predpoklady na výkon práv k audiovizuálnemu dielu podľa ust. § 86 ods. 1 AZ, môže byť na autorovi následne kladené dôkazné bremeno, že osobitnou dohodou s producentom vylúčil § 86 ods. 1 AZ a výkon autorských práv ostal autorovi zachovaný.

54. Pre účely tohto konania z vyššie uvedeného podľa dovolateľa vyplýva, že nie je možné považovať nároky uplatňované žalobcom v tomto konaní za vysporiadané tým, že žalovaný uzavrel s inými organizáciami kolektívnej správy (OKS LITA a ďalšie) Dohodu o urovnaní a zaplatil organizácii kolektívnej správy SOZA vystavené faktúry, ako prednášal žalovaný na svoju procesnú obranu, ak je v § 86 ods. 1 Autorského zákona zakotvená zákonná fikcia výkonu práv autorov audiovizuálneho diela výrobcom originálu audiovizuálneho diela (ak nie je preukázané inak).

55. Odvolací súd v napádanom rozhodnutí podľa dovolateľa ďalej presvedčivo nezdôvodnil, prečo by Oprávnenie na výkon kolektívnej správy vydané Ministerstvom kultúry SR a zákonná fikcia výkonu majetkových práv autorov audiovizuálneho diela výrobcom originálu audiovizuálneho diela, nebola postačujúca na preukázanie dôvodnosti nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia uplatňovaného

žalobcom v tomto konaní (okrem ďalších dôkazov, ktoré žalobca v tomto konaní predložil).

56. Právny názor na ust. § 86 ods. 1 AZ podľa dovolateľa nie je pritom vecou, ktorá by nebola dokonca totožným odvolacím súdom už skôr posúdená a vyriešená. Osobitne odkázal dovolateľ na časovo posledné vydané (pozn. pred vydaním napádaného rozsudku) právoplatné Uznesenia KS KE č.k. 11Co/351/2019-1074 zo dňa 29.04.2022 alebo Uznesenia KS KE č.k. 11Co/49/2020-1036 zo dňa 31.10.2022, kde je uvedený právny názor, ktorá je diametrálne opačný, pričom totožný právny názor malo pritom aj Ministerstvo kultúry SR v právnom stanovisku zo dňa 30.8.2020.

57. Pokiaľ chcel odvolací súd svoj právny názor ohľadom ust. § 86 ods. 1 AZ oprieť v bode 36 odôvodnenia napadnutého rozsudku o nález ÚS SR sp. zn. II. ÚS 203/2021, podľa dovolateľa tento sa netýkal posúdenia meritórneho rozhodnutia všeobecného súdu, ale len procesného uznesenia o nepripustení intervenienta (pozn. posúdenia procesného Uznesenia OS BA I sp. zn. 12Ca/19/2019 o nepripustení OKS LITA do konania), kde aplikované ust. § 86 ods. 1 AZ prvoinštančným súdom nebolo riešené.

58. Preto dovolateľ navrhol, aby najvyšší súd napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

59. Žalovaný vo vyjadrení k podanému dovolaniu (č. I. 2286 spisu) uviedol, že považuje napadnuté rozhodnutie za preskúmateľné, kedy súd správne právne vec posúdil. Uvedené platí najmä z dôvodu, že ani samotný žalobca nespochybňuje, že pre posúdenie jeho nároku ohľadom AVD je podstatný práve výklad ustanovenia § 86 ods. 1 AZ. Odvolací súd zhodne ako súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobca v prípade audiovizuálnych diel nepreukázal základ nároku, teda to, že žalobca zastupuje akéhokoľvek autora audiovizuálneho diela v zmysle ust. § 86 Autorského zákona alebo v zmysle ust. § 147 ods. 2 Autorského zákona (viď bod 33. až bod 36 odôvodnenia napadnutého rozsudku). V rámci tohto odôvodnenia podľa žalovaného krajský súd správne, zákonne a úplne zrozumiteľne uviedol, že vykonávať majetkové práva autorov k audiovizuálnemu dielu len za splnenia podmienok uvedených v § 86 ods. 1 AZ je v súlade aj s názorom Ústavného súdu SR v rozhodnutí sp. zn. II. ÚS 203/2021. To, že sa s uvedeným právnym názorom žalobca nestotožňuje podľa žalovaného ešte neznamená, že rozhodnutie odvolacieho súdu trpí vadou nepreskúmateľnosti. Odvolací súd podľa jeho názoru jasne a výstižne odôvodnil svoje rozhodnutie s poukazom na vykonané dokazovanie, ako aj s poukazom na príslušné ustanovenia Autorského zákona aplikované na prejednávaný súdny spor.

60. Žalovaný ďalej uviedol, že vo vzťahu k primeranej odmene za používanie audiovizuálnych záznamov, odvolací súd svoje rozhodnutie založil na tom, že žalobca nepreukázal, že žalovaný v rozhodnom období používal také audiovizuálne záznamy, ktoré boli prvými (originálnymi) záznamami audiovizuálnych diel a nie iba bežnými rozmnoženinami - kópiami. (bod 37 odôvodnenia napadnutého rozsudku odvolacieho súdu). Ak sa s uvedeným právnym názorom ohľadom dôkazného bremena (teda ohľadom toho čo mal žalobca podľa názoru odvolacieho súdu preukázať, ale neurobil tak) žalobca nestotožňoval, mal podľa žalovaného podať dovolanie v zmysle ust. § 421 CSP, čo ale neurobil. Nesúhlas žalobcu s obsahom právneho odôvodnenia, ani v tejto súvislosti podľa žalovaného neznamená nepreskúmateľnosť jeho rozhodnutia, a to aj s poukazom na vyššie judikát NS SR R 2/2016.

61. Žalovaný zopakoval, že predmetom tohto sporového konania sú dva samostatné nároky uplatnené žalobcom. Ide jednak o nárok na úhradu bezdôvodného obohatenia za používanie audiovizuálnych diel formou káblovej retransmisie (ďalej aj ako „AVD“) a nárok na úhradu primeranej odmeny za používanie audiovizuálnych záznamov, ktoré sú originálom AVD (ďalej aj ako „originál AVZ“).

62. Ak teda procesná obrana žalovaného v súvislosti s AVD v konaní bola založená na preukázaní vysporiadania žalovaných nárokov za žalované rozhodné obdobie nie prostredníctvom licenčnej zmluvy so žalobcom, ale uzatvorením dohody o urovnaní a hromadnej licenčnej zmluvy so zvyšnými štyrmi OKS (okrem iného aj s LITA) a na uhradení vyfakturovaných súm, táto obrana bola podľa žalovaného dôvodnou, čo do vysporiadania jeho povinností v rámci povinnej kolektívnej správy práv

nezastupovaných nositeľov práv podľa § 146 ods. 2 písm. f) Autorského zákona. V tomto rozsahu bol záver súdu prvej inštancie správny (bod 35 odôvodnenia). Odôvodnenie krajského súdu je týmto podľa žalovaného jasné výstižné a poskytuje úplne zrozumiteľné vysvetlenie prečo odvolací súd uplatnený nárok žalobcu za používanie AVD zamietol.

63. Podľa žalovaného k nároku ohľadom originálu AVZ uviedol, že v praxi z povahy veci nedochádza ku káblovej retransmisii prvých (originálnych) záznamov AVD, ale vždy len ich rozmnoženín - kópií. Žiadne súvisiace majetkové práva, ktoré by žalobca mohol uplatňovať, týmto v praxi nevznikajú. Zároveň považoval žalovaný za potrebné uviesť, že nárok na úhradu odmeny za používanie rozmnoženín audiovizuálnych záznamov (jedná sa na rozdiel od uplatneného nároku za používanie originálov AVZ o odbor dobrovoľnej kolektívnej správy), si žalobca v tomto konaní neuplatnil.

64. Žalobca zároveň podľa žalovaného tvrdí, že ide o nepreskúmateľný záver ohľadom nárokov, ktoré bolo možné v období rokov 2016 - 2018 vysporiadať iba so žalobcom a následne síce aj s inými organizáciami kolektívnej správy, avšak s údajným značným obmedzením. Žalobca v konečnom dôsledku podľa žalovaného spochybňuje správnosť právneho posúdenia súdu a nie jeho nezrozumiteľnosť a nepreskúmateľnosť. Ak je žalobca toho názoru, že právny názor Krajského súdu Košice o tom, že používateľ (žalovaný) bol povinný (a oprávnený) v rámci povinnej kolektívnej správy práv nezastupovaných nositeľov práv podľa § 146 ods. 2 písm. f) Autorského zákona vysporiadať sa len s jednou z OKS, mal podľa žalovaného podať dovolanie z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci odvolacím súdom, čo však neurobil. Aj v tejto časti je odôvodnenie odvolacieho súdu podľa žalovaného jasné, zrozumiteľné a výstižné a je aj v súlade so stanoviskom Ministerstva kultúry SR z 1.8.2023 k tejto problematike.

65. K nepripusteniu vstupu Slovenského filmového ústavu do konania žalovaný uviedol, že pripustením vstupu Slovenského filmového ústavu do konania by bol porušený a obchádzaný účel zákona - poprel by sa účel a zmysel (osobitne povinnej) kolektívnej správy práv podľa AZ a poprel sa aj zmysel existencie samotného žalobcu ako organizácie kolektívnej správy (ďalej aj ako „OKS“). Pokiaľ SFÚ je skutočne nositeľom práv podľa AZ a pokiaľ aj je skutočne zastúpený žalobcom ako OKS, potom už SFÚ je aj v tomto konaní podľa zákona zastúpený žalobcom. Rovnako, pokiaľ ide o návrhom na začatie konania dotknuté odbory povinnej kolektívnej správy, SFÚ ex lege nie je oprávnený na individuálny výkon svojich majetkových práv a nie je oprávnený vylúčiť kolektívnu správu svojich práv. Ak platí, že SFÚ je zastúpený žalobcom ako OKS, či už v odboroch povinnej alebo dobrovoľnej kolektívnej správy práv, potom vstupom SFÚ do konania na strane žalobcu ako OKS, ktorá ho už zatupuje bol porušený a obchádzaný účel zákona - poprel sa samotný účel a zmysel (osobitne povinnej) kolektívnej správy práv podľa AZ a poprel sa aj zmysel existencie samotného žalobcu ako organizácie kolektívnej správy. Zmyslom a účelom kolektívnej správy, a obzvlášť v prípadoch povinnej kolektívnej správy, je podľa žalovaného presný opak, teda vylúčenie individuálneho výkonu práv nositeľov a uplatňovanie ich práv kolektívnym zástupcom - teda príslušnou OKS. Okrem iného sa tak má zabrániť tomu, aby na strane žalobcov boli desiatky, stovky či tisíce nositeľov práv, čo by bolo zjavne neefektívne a nehospodárne.

66. Pokiaľ ide o poukaz na nález Ústavného súdu SR III. ÚS 203/2025 (zrejme III. ÚS 233/2025, pozn. dovolacieho súdu) je podľa žalovaného potrebné uviesť, že v tomto konaní došlo k hrubému porušeniu práv zúčastnenej osoby, nakoľko Ústavný súd nedoručil žalovanej v súlade s ust. § 56 ods. 6 zákona č. 314/2018 Z.z. o Ústavnom súde SR v aktuálnom znení ústavnú sťažnosť ako zúčastnenej osobe na vedomie spolu s výzvou na vyjadrenie. Ústavný súd tak o veci rozhodoval bez toho, aby sa zúčastnená osoba - žalovaný mohol k obsahu podanej ústavnej sťažnosti vyjadriť. Nález Ústavného súdu SR III. ÚS 233/2025, v časti v ktorej Ústavný súd SR vyhovel ústavnej sťažnosti OKS SAPA bol vydaný v rozpore so zjednocujúcim stanoviskom pléna Ústavného súdu SR spis. zn. Plz ÚS 3/2022 zo dňa 9.11.2022. Ústavný súd sa súčasne nijako nevypradal ani s tým, že v zmysle ust. § 146 ods. 1 Autorského zákona nositeľ práv nie je oprávnený na individuálny výkon svojich majetkových práv v odboroch kolektívnej správy podľa odseku 2. Je podľa žalovaného zrejmé, že prípadný nositeľ práv nemôže byť v zmysle platnej právnej úpravy žalobcom a už len z uvedeného dôvodu je neprijateľné, aby mohol byť povolený jeho vstup do konania v pozícii intervenienta. Voči tomuto nálezu ústavného súdu preto bude podľa

žalovaného podaná sťažnosť na Európsky súd pre ľudské práva a toto rozhodnutie Ústavného súdu bude predmetom posudzovania na ESLP.

67. Žalovaný ďalej uviedol, že Mestský súd Košice síce v rámci svojho odôvodnenia nespomína odborné vyjadrenie na čl. 932 súdneho spisu, uvedené ale neznamená, že tento listinný dôkaz realizovaný nebol a už vôbec to neznamená žeby mestský súd na jeho základe dospel k iným skutkovým zisteniam ako odvolací súd. Vzhľadom na uvedené nebolo zo strany odvolacieho súdu podľa žalovaného potrebné zopakovanie dokazovania, nakoľko mestský súd nedospel z vykonaného dokazovania k iným skutkovým záverom a ani k nesprávnym skutkovým zisteniam. Žalobcom uplatnený dovolací dôvod nie je preto podľa žalovaného dôvodný.

68. K tvrdeniu žalobcu o tom, že žalovaný údajne sám preukázal používanie originálov AVZ, pretože v dohode o urovnaní a hromadnej licenčnej zmluve sa uvádza aj to, že sa ňou vysporiadávajú aj nároky v odbore výber primeranej odmeny za použitie umeleckého výkonu, zvukového záznamu a audiovizuálneho záznamu, ktorý je originálom audiovizuálneho diela káblou retransmisiou, v zmysle ust. § 146 ods. 2 písm. d) AZ je potrebné uviesť v zmluve s OKS SLOVGRAM je uvedený aj tento odbor kolektívnej správy tak v žiadnom prípade nepreukazuje používanie originálov audiovizuálnych záznamov káblou retransmisiou ale svedčí iba o odbornom a obozretnom prístupe žalovaného, ktorý vzhľadom na mimosúdnu dohodu v tejto uviedol všetky odbory kolektívnej správy ku ktorým má OKS SLOVGRAM udelené oprávnenie.

69. K poukazu žalobcu na rôzne rozhodnutia súdov v tejto veci považoval žalovaný za potrebné uviesť, že k dnešnému dňu už možno hovoriť o ustálenej rozhodovacej praxi odvolacích súdov v totožných konaniach, ak dva z troch do úvahy prichádzajúcich odvolacích súdov (Krajský súd v BB a Krajský súd v KE) a 7 rôznych senátov odvolacieho súdu dospeli k zhodnému právnomu názoru ako súdy v prejednávanej spore a identickú žalobu žalobcu právoplatne zamietli.

70. Žalovaný ďalej považuje právne posúdenie ust. § 86 ods. 1 AZ zo strany odvolacieho súdu za správne. Žalobca môže ex lege vykonávať majetkové práva autorov audiovizuálnych diel iba v prípade splnenia podmienok uvedených v hypotéze ust. § 86 ods. 1 AZ, ktorými sú 1/ písomný súhlas autorov na vyhotovenie originálu AVD, 2/ dohoda s autormi na odmene za vytvorenie AVD a 3/ dohoda s autormi na odmene za každé jednotlivé použitie AVD.

71. Z dôvodu opatrnosti sa žalovaný vyjadril napokon aj k náznaku druhej dovolacej otázky dovolateľa ohľadom jeho dôkazného bremena ako organizácie kolektívnej správy práv zastupujúcej výrobcov originálu audiovizuálneho diela v spore s prevádzkovateľom káblu retransmisie. Dovolateľom nastolená dovolacia otázka v tejto súvislosti je podľa žalovaného nejasná a nespĺňa kritéria vyžadované právnou úpravou pre dovoláciu otázku.

72. Pokiaľ by dovolací súd aj druhú otázku považoval za prípustnú, žalovaný uviedol, že žalobca uplatňuje nároky výrobcov („producentov“) audiovizuálnych záznamov z káblu retransmisie audiovizuálnych diel, a to s uplatnením hmotnoprávnej domnienky podľa § 86 ods. 1 AZ, potom bol v súlade s hypotézou príslušnej hmotnoprávnej normy povinný tvrdiť a preukázať, že spravuje práva k takým audiovizuálnym dielam, pri ktorých boli splnené podmienky vzniku zákonnej domnienky výkonu autorských práv výrobcom namiesto autora podľa § 86 ods. 1 AZ - teda existenciu písomného súhlasu autorov na vyhotovenie originálu AVD, dohôd s autormi na odmene za vytvorenie AVD a dohôd s autormi na odmene za každé jednotlivé použitie AVD. Žalobca v konaní uvedené skutočnosti netvrdil a ničím nepreukázal. Žalovaný tvrdí opak, teda že vo vzťahu k audiovizuálnym dielam, ktoré má údajne žalobca zastupovať, neexistujú udelené písomné súhlasy a uzavreté dohody s autormi týchto audiovizuálnych diel podľa § 86 ods. 1 AZ. V opačnom prípade by žalobca nemal problém tieto skutočnosti preukázať.

73. Žaloba žalobcu ohľadom jeho požiadavky na úhradu odmeny za používanie AVD by bez použitia ust. § 86 ods. 1 AZ nemohla mať úspech. Je preto bez akejkoľvek polemiky podľa žalovaného zrejmé, že

dôkazné bremeno zaťažuje žalobcu. Právny názor odvolacieho súdu o tom, že žalobcu zaťažuje dôkazné bremeno preukázať splnenie podmienok uvedených v hypotéze ust. § 86 ods. 1 AZ je správny.

74. Vzhľadom na vyššie uvedené navrhol, aby dovolací súd dovolanie žalobcu zamietol a žalovanému priznal nárok na úhradu trov dovolacieho konania.

75. Intervenient na strane žalovaného vo vyjadrení k podanému dovolaniu uviedol, že napadnutý rozsudok krajského súdu tvorí spolu s rozsudkom súdu prvej inštancie nerozlučný celok, a to nielen pokiaľ ide o samotný výrok rozhodnutia, ale aj o ich odôvodnenie. Žalobca v dovolaní namieta, že nedostal uspokojivú odpoveď na argumenty, ktoré uplatnil v odvolacom konaní, avšak intervenient má za to, že napadnuté rozhodnutia odpovedajú na všetky podstatné skutkové a právne argumenty strán sporu a je z nich zrejmé, ako súd prvej inštancie a aj odvolací súd dospeli k rozhodnutiu vo veci.

76. Intervenient zdôraznil, že samotné udelenie oprávnenia na výkon kolektívnej správy žalobcovi nepochybne nepostačuje na preukázanie žalobou uplatneného nároku, a to ani v prípade povinnej kolektívnej správy. Uvedené platí obzvlášť za skutkových a právnych okolností tohto sporu, kedy má v zhodnom odbore kolektívnej správy udelené oprávnenie na výkon povinnej kolektívnej správy aj ďalšia organizácia kolektívnej správy, ktorou je intervenient a Slovgram, a keď žalovaný dokonca už aj vysporiadal svoje povinnosti z použitia predmetov ochrany káblovou retransmisiou prostredníctvom intervenienta a Slovgramu ako organizácii kolektívnej správy.

77. Podľa intervenienta je ďalej zrejmé, že ust. § 86 AZ nestanovuje bez ďalšieho, že výrobca originálu audiovizuálneho diela vykonáva majetkové práva autorov audiovizuálneho diela, ale práve naopak, tento právny následok spája jedine a výlučne s naplnením skutočností predvídaných v hypotéze danej právnej normy. Žalobca svoju aktívnu legitimáciu stavia podľa intervenienta na zjavne nelogickom a neudržateľnom závere, že samotní autori audiovizuálnych diel (alebo žalovaný, prípadne intervenient) by mali mať povinnosť preukázať, že neboli naplnené skutočnosti predvídané v hypotéze právnej normy § 86 AZ, pričom dané nie je možné preukazovať. Práve naopak, správny je záver, že pokiaľ niekto tvrdí, že boli naplnené všetky predpoklady, ktoré § 86 AZ vyžaduje, aby vôbec mohla nastúpiť vyvrátiteľná zákonná domnienka výkonu majetkových práv autorov audiovizuálneho diela výrobcom originálu audiovizuálneho diela, je povinný existenciu tejto skutočnosti preukázať.

78. Intervenient ďalej uviedol, že v zmysle § 146 a 147 AZ patrí káblová retransmisia k odborom povinnej kolektívnej správy. Z uvedených ustanovení autorského zákona a z podstaty a obsahu inštitútu povinnej kolektívnej správy vyplýva, že žalovaný prostredníctvom intervenienta vysporiadal všetky svoje povinnosti vyplývajúce z použitia audiovizuálnych diel káblovou retransmisiou aj zmluvne nezastupovaných nositeľov práv.

79. Žalobca podľa intervenienta nepreukázal ani v jednom prípade, že by si akýkoľvek skutočný nositeľ práv vybral žalobcu v zmysle § 147 ods. 2 AZ účinného v žalovanom období za organizáciu kolektívnej správy, ktorá spravuje jeho práva na použitie audiovizuálneho diela káblovou retransmisiou. Pokiaľ žalobca túto skutočnosť nepreukázal, tak v žiadnom prípade nemohol byť považovaný za subjekt, ktorý vykonáva práva zmluvne nezastupovaných nositeľov práv k audiovizuálnym dielam v oblasti kábovej retransmisii, a teda ani nemôže úspešne uplatniť za týchto nositeľov práv žiaden nárok.

80. Intervenient osobitne poukázal aj na aktuálne stanovisko MK SR z 01.08.2023, v zmysle ktorého mohol žalovaný vysporiadať svoje povinnosti z používania audiovizuálnych diel všetkých zmluvne nezastupovaných nositeľov práv prostredníctvom jedinej organizácie kolektívnej správy, pričom žalovaný tak učinil prostredníctvom intervenienta.

81. Intervenient má tiež za to, že súd odvolací súd ako aj súd prvej inštancie vo vzťahu k žalobcom tvrdenému nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia ako aj nároku na zaplatenie primeranej odmeny za použitie audiovizuálnych záznamov postupoval správne a zákonne, kedy z vykonaných dôkazov vyvodil správne skutkové závery, a vykonal dokazovanie v potrebnej miere na to, aby o žalobnom

návrhu rozhodol, pričom postupoval správne keď nevykonával ďalšie nadbytočné dokazovanie a rovnako vec správne právne posúdil.

82. Pokiaľ ide o vstup Slovenského filmového ústavu do konania ako intervenienta na strane žalobcu, intervenient poukázal na svoje vyjadrenie k prípustnosti a dôvodnosti jeho vstupu konania, na čom zotrúva a má za to, že pokiaľ odvolací súd osobitným uznesením rozhodol tak, že nepripúšťa jeho vstup do konania čo riadne odôvodnil, tak takýmto procesným postupom nedošlo k znemožneniu uskutočňovania procesných práv žalobcu, teda žalobcovi nebola odňatá možnosť konať pred súdom a už vôbec nie v takej miere, že by došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces.

83. V zmysle vyššie uvedeného má intervenient za to, že dovolanie podané žalobcom nie je dôvodné, a žiada dovolací súd, aby dovolanie v zmysle § 448 CSP zamietol a priznal mu nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

84. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“), ako súd dovolací [§ 35 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „CSP“)], po zistení, že dovolanie podal včas žalobca, v neprospech ktorého bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpený podľa § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že tento mimoriadny opravný prostriedok žalobcu treba odmietnuť, pretože smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné.

85. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorým nemožno napadnúť každé rozhodnutie odvolacieho súdu. Výnimočnosť tohto opravného prostriedku zodpovedá právna úprava jeho prípustnosti v Civilnom sporovom poriadku. O všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch platí, že narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená, musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti. Právnu úpravu dovolania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia, nemožno interpretovať rozširujúco; namiesto je skôr reštriktívny výklad (por. 9Cdo/72/2020, 9Cdo/260/2021).

86. Podľa ustanovenia § 419 CSP, proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Z citovaného ustanovenia expressis verbis vyplýva, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, tak takéto rozhodnutie nemožno úspešne napadnúť dovolaním. Prípady, v ktorých je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, sú taxatívne vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže dovolacie konanie uskutočniť, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

87. Predmetom dovolacieho prieskumu je napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým rozhodnutím bol rozsudok súdu prvej inštancie a v súvisiacom výroku o trovách konania, potvrdený. Z tohto dôvodu je dovolanie voči napadnutému rozhodnutiu prípustné podľa § 420 CSP, pretože ide o rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým sa konanie v danom procesnom štádiu končí.

88. V posudzovanom prípade dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 písm. f) CSP, podľa ktorého dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

89. Túto vadu vzhliadol dovolateľ (pozn. dovolacieho súdu - dovolacie dôvody sú zhodné s tými odvolacími) v postupe odvolacieho súdu tým, že tento nesprávnym a arbitrárnym uznesením nepripustil vstup Slovenského filmového ústavu ako intervenienta na strane žalobcu; porušil zásadu 2-inštančnosti súdneho konania pri vyhodnocovaní skutkových záverov s tým, že napádané rozhodnutie nezdôvodnil vyčerpávajúcym spôsobom, kedy najmä v bodoch 34 a 36 rozhodol spôsobom, ktorým došlo k porušeniu princípu právnej istoty.

90. Dovolanie je podľa dovolateľa napokon prípustné aj podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, pretože rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým sa zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená a ktorú odvolací súd vyriešil nesprávne.

K dôvodu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f/ CSP

91. Podľa § 420 písm. f/ CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Vady konania vymenované v ust. § 420 CSP sú špecifické tým, že zakladajú nielen prípustnosť dovolania, ale aj jeho dôvodnosť.

92. Relevantné znaky, ktoré charakterizujú procesnú vadu v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP sú: a) zásah súdu do práva na spravodlivý súdny proces a b) nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva. Právo na spravodlivý súdny proces predstavuje možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov. Vyššie citované ustanovenie § 420 písm. f) CSP zakladá prípustnosť a dôvodnosť dovolania v prípade, ak miera porušenia procesných práv strany v dôsledku nesprávneho procesného postupu súdu nadobudla značnú, výraznú, resp. relevantnú intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia sa rozumie nesprávny (vadný) procesný postup súdu, spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení procesných ustanovení, ktoré sa vymykajú zákonnému, ale aj ústavnému procesno-právnejmu rámcu, a ktorý tak zároveň znamená aj porušenie procesných práv garantovaných Ústavou Slovenskej republiky.

93. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa, tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) odvolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (1 Cdo 42/2017, 2 Cdo 20/2017, 3 Cdo 41/2017, 4 Cdo 131/2017, 7 Cdo 113/2017, 8 Cdo 73/2017). Dovolací súd preto skúmal opodstatnenosť argumentácie žalobcu, že v konaní došlo k ním tvrdenej vade zmätočnosti.

94. Žalobca namietal, že procesným postupom súdov nižšej inštancie došlo k zásahu do jeho práva na spravodlivý súdny proces. Podstatou tohto práva je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

95. Kľúčovým pre posúdenie prípustnosti dovolania v zmysle citovaného ustanovenia je predovšetkým pojem „porušenie práva na spravodlivý proces“ so všetkými jeho obsahovými atribútmi a garanciami v zmysle judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva a ústavného súdu. Pod ním treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci najmä v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré (porušenie) tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, právo na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie

spravodlivosti).

96. Pod pojmom „nesprávny procesný postup“, ktorý odôvodňuje prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP v zmysle aktuálnej judikatúry ústavného súdu možno rozumieť faktickú činnosť alebo nečinnosť súdu, procedúru prejednaní vecí (to, ako súd viedol spor), znemožňujúcu strane sporu plnohodnotnú realizáciu jej procesných oprávnení, mariacu možnosť jej aktívnej účasti na konaní, ale aj absenciu odôvodnenia súdneho rozhodnutia, jeho nedostatočnosť, nezrozumiteľnosť, nepresvedčivosť, či svojvoľnosť (nielen uvedenie „aspoň nejakých“ dôvodov, ale dostatočných argumentov reagujúcich na relevantné námietky a tvrdenia strán zrozumiteľným a presvedčivým spôsobom, viď napr. II. ÚS 419/2021), nezabezpečujúcu všetky atribúty a garancie spravodlivej súdnej ochrany. Nemožno totiž oddeľovať procesný postup súdu a rozhodnutie, ktoré je jeho sumárom a výsledkom, pretože celý faktický procesný postup súdu a naň nadväzujúci myšlienkový pochod hodnotenia skutkového stavu a jeho subsumovania pod relevantnú právnu normu je stelesnený v odôvodnení rozhodnutia súdu a práve cez odôvodnenie rozhodnutia musí byť preskúmateľný (pozri aj nález ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 120/2020 z 21. januára 2021, body 37. až 41.).

97. Námietky žalobcu týkajúce sa nesprávneho procesného postupu odvolacieho súdu naplňujúceho dôvod prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP sa týkajú predovšetkým nedostatočnosti odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu, ktoré je podľa dovolateľa nepreskúmateľné, pretože neposkytuje odpovede na všetky podstatné otázky, ktoré v konaní vznikli a nesprávneho vyhodnotenia vykonaných dôkazov.

98. Prioritne dovolací súd uvádza, že tá dovolacia námietka, ktorá smeruje proti postupu odvolacieho súdu, ktorý mal nesprávnym a arbitrárnym uznesením rozhodnúť, že nepripustil vstup Slovenského filmového ústavu ako intervenienta na strane žalobcu do konania, sa nepremietla do napádaného rozhodnutia, nakoľko odvolací súd nerozhodoval napádaným rozhodnutím o (ne)pristúpení intervenienta na strane žalobcu. Ani rozsudok súdu prvej inštancie neobsahuje taký výrok, ktorým by rozhodoval o (ne)pristúpení intervenienta na strane žalobcu. Takéto vymedzenie dovolacieho dôvodu je neprípustné, keďže sa ním nenapáda taký výrok rozhodnutia súdu, ktorý je súčasťou rozhodnutia podrobeného dovolaciemu prieskumu.

99. Dovolací súd ďalej uvádza, že nedostatočná kvalita súdneho rozhodnutia, ktorého odôvodnenie nezodpovedá procesným požiadavkám práva na spravodlivý proces, môže byť predmetom dovolacieho prieskumu v rámci uplatneného dovolacieho dôvodu v zmysle § 420 písm. f) CSP (m. m. IV. ÚS 154/2020, IV. ÚS 447/2020, I. ÚS 570/2020). Keď sa konajúci súd rozhodujúci o opravnom prostriedku sporovej strany nevysporiada s právne relevantnou argumentáciou sporovej strany adekvátne a preskúmateľne alebo nekonštatuje irelevantnosť jeho právnej argumentácie, poruší právo na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (m. m. III. ÚS 402/08, IV. ÚS 279/2018). Odôvodnenia rozhodnutí súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu je pritom potrebné posudzovať spoločne, pretože tvoria jeden celok (porovnaj II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08).

100. Štruktúra práva na odôvodnenie súdneho rozhodnutia je rámcovo upravená v § 220 ods. 2 CSP, pričom táto norma sa uplatňuje aj v odvolacom konaní podľa § 378 ods. 1 CSP. Odôvodnenie má obsahovať dostatok dôvodov a ich uvedenie má byť zrozumiteľné. Súd je povinný formulovať odôvodnenie spôsobom, ktorý zodpovedá základným pravidlám logického, jasného vyjadrovania a musí spĺňať základné gramatické, lexikálne a štylistické hľadiská. Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Všeobecný súd by mal vo svojej argumentácii dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť. Právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia neznamena právo na uvedenie „aspoň nejakých“ dôvodov, ale ide o právo na uvedenie dostatočných, logických a zrozumiteľných argumentov reagujúcich na relevantné tvrdenia a námietky strán sporu, vyhodnotenie dokazovania a vysvetlenie prečo prípadne v konaní navrhované dôkazy súd nevykonal. Súd by mal presvedčivo odôvodniť a vysvetliť aj aplikáciu príslušného právneho predpisu, či ustanovenia z neho na rozhodovanú vec.

101. V prípade odvolacieho rozhodnutia, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody (§ 387 ods. 2 CSP). Aj v tomto prípade sa však musí odvolací súd v zmysle § 387 ods. 3 CSP v odôvodnení odvolacieho rozhodnutia vysporiadať s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní (odvolacími námietkami). Odvolací súd sa v odôvodnení musí zaoberať aj podstatnými vyjadreniami strán prednesenými v konaní na súde prvej inštancie, ak sa s nimi nevysporiadal v odôvodnení rozhodnutia súdu prvej inštancie (§ 387 ods. 3 CSP). Ak odôvodnenie odvolacieho súdu neobsahuje zrozumiteľnú a presvedčivú argumentáciu k vyššie uvedeným námietkam, nespĺňa atribúty riadneho odôvodnenia, čím porušuje právo na spravodlivý súdny proces.

102. Dovolací súd po preskúmaní dovolaní napadnutého rozsudku odvolacieho súdu, ako aj rozsudku súdu prvej inštancie, dospel k záveru, že tieto rozhodnutia vyššie uvedené kritériá pre odôvodňovanie súdnych rozhodnutí spĺňajú, pričom obe tieto rozhodnutia nemožno vnímať izolovane.

103. Z odôvodnenia rozhodnutí súdov nižšej inštancie vyplýva, že § 144 ods. 1 Autorského zákona predpokladá, že oprávnenie OKS spravovať majetkové práva nositeľov práv je dané buď zákonom (§ 146, § 147 Autorského zákona), alebo dohodami s nositeľmi práv (§ 164 ods. 1 Autorského zákona). Oprávnenia LITA a žalobcu sa prelínajú v prípade povinnej kolektívnej správy práv - použitie audiovizuálneho diela jeho uvedením na verejnosti káblovou retransmisiou (§ 146 ods. 2 písm. f/ Autorského zákona). Žalobca je oprávnený na výkon kolektívnej správy práv k audiovizuálnemu dielu a záznamu práve v odboroch povinnej kolektívnej správy práv podľa § 146 ods. 2 písm. d) a f) Autorského zákona, avšak v konaní neunesol tú procesnú obranu žalovaného, ktorý dôvodil, že vysporiadal žalované nároky za žalované rozhodné obdobie nie prostredníctvom licenčnej zmluvy so žalobcom, ale uzatvorením dohody o urovnaní a hromadnej licenčnej zmluvy so zvyšnými štyrmi OKS (SOZA, LITA, OZIS, SLOVGRAM).

104. Najvyšší súd po dôkladnom oboznámení sa s dôvodmi rozhodnutia odvolacieho súdu, ako aj súdu prvej inštancie, konštatuje, že žalobcovi bola v prejednávanom prípade ochrana jeho práv a oprávnených záujmov v rámci odvolacieho konania, ale aj prvoinštančného konania umožnená a s jeho odvolacími námietkami sa odvolací súd riadne vysporiadal. Z napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu jednoznačne vyplýva, prečo súd považoval nárok žalobcu uplatnený v tomto konaní za neopodstatnený a odvolacie námietky žalobcu za nedôvodné. Rovnako za nedôvodný je možné považovať aj ten argument predstretý dovolateľom, podľa ktorého súd prvej inštancie sa neriadil názorom vyjadreným odvolacím súdom v kasačnom rozhodnutí z 9.8.2021, č. k. 4Cob/21/2020-860. Dovolateľ tento argument uvádza bez ďalšieho odôvodnenia, a to akým spôsobom a v čom presne mal nastať taký procesný stav, kedy súd prvej inštancie nerešpektoval právny záver odvolacieho súdu. Je nutné dodať, že Krajský súd v Košiciach v odôvodnení napádaného rozhodnutia poukázal na svoje prvé rozhodnutie v tejto veci (uznesenie Krajského súdu v Košiciach z 9.8.2021, č. k. 4Cob/21/2020-860), a potvrdzujúc rozhodnutie súdu prvej inštancie, ďalej rozvíjal právne závery vyvozené prvoinštančným súdom, ktorý zamietol žalobný návrh, čím fakticky podrobil skúmaniu postup nasledujúci po zrušení a vrátení veci súdu prvej inštancie.

105. Dovolací súd zdôrazňuje, že konania pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok (IV. ÚS 489/2011), preto odôvodnenia rozhodnutí prvoinštančného súdu a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane (napr. II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08, IV. ÚS 350/09). Tento právny názor zahŕňa aj požiadavku komplexného posudzovania všetkých rozhodnutí všeobecných súdov (tak prvoinštančného súdu, ako aj súdu odvolacieho, prípadne aj dovolacieho), ktoré boli vydané v priebehu príslušného súdneho konania. Dovolací súd napokon, súladne s judikatúrou ústavného súdu pripomína, že iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej nedôvodnosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia súdu/súdov (napr. I. ÚS 188/06). Nemožno totiž stotožňovať právo na súdnu ochranu s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade

so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok (sp. zn. II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 204/2010).

106. Ohľadom námietky dovolateľa súvisiacej s porušením princípu právnej istoty, dovolací súd uvádza, že právna istota je stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít; ak takej ustálenej rozhodovacej praxe niet, aj stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý spravodlivo (čl. 2 ods. 2 CSP). Ak sa spor na základe prihladenia na prípadné skutkové a právne osobitosti prípadu rozhodne inak, každý má právo na dôkladné a presvedčivé odôvodnenie tohto odklonu (čl. 2 ods. 3 CSP). Pritom dôvodom a účelom existencie inštitútu veľkého senátu je zjednocovať judikatúru dovolacieho súdu a zvyšovať tak právnu istotu účastníkov právnych vzťahov práve v konkrétnom dovolacom konaní (Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 20. 10. 2021, sp. zn. I. ÚS 189/2021). Podľa dovolateľa malo dôjsť k porušeniu princípu právnej istoty tým, že ust. § 86 ods. 1 AZ bola totožným odvolacím súdom Krajským súdom v Košiciach posúdená a vyriešená, kedy v konaniach vedených pod č. k. 11Co/351/2019-1074 zo dňa 29.04.2022 alebo v konaní č. 11Co/49/2020-1036 zo dňa 31.10.2022, odvolací súd skonštatoval záver, že „...v ustanovení § 86 ods. 1 AZ je upravená domnienka prechodu práva na výkon majetkových práv autorov audiovizuálneho diela na výrobcu originálu audiovizuálneho diela, ktorá pripúšťa dôkaz opaku...“. Dovolací súd k takto vymedzenému dovolaciemu dôvodu poukazuje, že rozhodnutia odvolacích súdov netvorí ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít, pričom konajúci súd v danom spore pri svojej právnej úvahe odkázal na obdobné závery v konaniach vedených na Krajskom súde v Košiciach sp. zn. 5Co/191/2023 a sp. zn. 2Co/135/2023, čím sa s názorom dovolateľa o porušení princípu právnej istoty nie je možné stotožniť. Takýmto postupom konajúceho súdu nemohlo dôjsť k porušeniu princípu právnej istoty, resp. k porušeniu práva na spravodlivý proces žalobcu v zmysle § 420 písm. f/ CSP.

107. K namietanému postupu vo veci konajúceho súdu, resp. k dovolateľom tvrdenému pochybeniu pri hodnotení dôkazov, ak poukázal v odôvodnení rozhodnutia aj na odborné vyjadrenie na č. l. 931 a nasl. spisu, dovolací súd vo všeobecnosti tiež uvádza, že súdy rozhodujú vo veci v zmysle zásady voľného hodnotenia dôkazov zakotvenej v čl. 15 Základných princípov CSP v spojení s § 191 CSP. Táto zásada vyplýva z ústavného princípu nezávislosti súdov (čl. 46 ústavy) a znamená, že záver, ktorý sudca urobí o vykonaných dôkazoch z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie, je vecou jeho vnútorného presvedčenia a jeho logického myšlienkového postupu. Hodnotenie dôkazov úvahou súdu však neznamená ľubovôľu, lebo hodnotiaci úvaha musí vždy zodpovedať zásadám formálnej logiky, musí vychádzať zo zisteného skutkového stavu veci a vykazovať funkčnú a teleologickú zhodu s priebehom konania. Výsledky hodnotenia dôkazov sú súčasťou odôvodnenia rozhodnutia, v ktorom súd stručne, jasne a výstižne vysvetľuje, ktoré skutočnosti považoval za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonával ďalšie navrhnuté dôkazy a pod.

108. Dovolací súd ďalej uvádza, že cieľom dôkaznej povinnosti je unesenie dôkazného bremena v rozsahu, v ktorom dôkazné bremeno spočíva na strane sporu, bez ohľadu na jej procesné postavenie. Poslednou procesnou možnosťou splnenia dôkaznej povinnosti je okamih vyhlásenia rozhodnutia vo veci samej. V zmysle úpravy podľa Civilného sporového poriadku majú strany povinnosť pravdivo a úplne uvádzať podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia týkajúce sa sporu. Táto povinnosť tvrdenia sa vzťahuje na skutkové okolnosti súvisiace s procesným útokom alebo procesnou obranou strany sporu s tým, že porušenie povinnosti tvrdenia sa považuje za procesnú pasivitu strany sporu. Ide o úpravu prevzatú z Občianskeho súdneho poriadku, kedy povinnosť označiť dôkazy sa vzťahovala na všetky tvrdenia, ktoré sa uviedli v žalobe a vo vyjadrení žalovaného. Nesplnenie dôkaznej povinnosti prináša so sebou také rozhodnutie súdu, ktoré vychádza zo skutkového základu zisteného z dôkazov navrhnutých účastníkom (stranou) v opačnom procesnom postavení než je účastník (strana), ktorý nesplnil alebo nedostatočne splnil svoju dôkaznú povinnosť.

109. Z uvedeného je zrejmé, že ako za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku, tak aj za účinnosti Civilného sporového poriadku, spočíva dôkazná povinnosť na princípe pravdivo uvádzať podstatné a

rozhodujúce skutkové tvrdenia, resp. povinnosti označiť dôkazy na všetky tvrdenia uvádzané žalobcom, či žalovaným. Nesplnenie dôkaznej povinnosti má za následok v prípade oboch procesných kódexov za následok procesný neúspech v podobe takého rozhodnutia, ktoré vychádza zo skutkových zistení aktívnej strany sporu, resp. tej ktorá efektívne plnila svoju dôkaznú povinnosť.

110. Dovolací súd zisťuje, že odvolací súd v súlade s obsahom súdneho spisu a v súlade s vykonaným dokazovaním súdom nižšej inštancie, skonštatoval a aj presvedčivým spôsobom odôvodnil, že v prípade uplatnenia si žalovaného nároku v súvislosti so správou audiovizuálnych diel a záznamov žalovaným v rozhodnom období, žalobca nepreukázal skutočný rozsah zastupovaných a kolektívne spravovaných práv, a to ktorých konkrétnych nositeľov práv a ktoré konkrétne predmety ochrany, audiovizuálne diela a audiovizuálne záznamy zastupuje. Žalobca nepreukázal použitie konkrétnych audiovizuálnych diel a audiovizuálnych záznamov a bez takého použitia diel nemohol vzniknúť nárok nositeľom práv zastupovaných žalobcom. Konajúci súd prvej inštancie k takémuto záveru dospel aj s odkazom na § 151 ods. 2 CSP. Odvolací súd sa s takýmto zisteniami stotožnil a na správnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie okrem iného prisvedčil aj tej námietke žalovaného, ktorou konštatoval, že k používaniu originálov audiovizuálnych diel (prvých záznamov) v praxi (skoro) nikdy nedochádza a ak si žalobca tento nárok uplatnil, jeho zaťažovalo dôkazné bremeno, že žalovaný v rozhodnom období používal také audiovizuálne záznamy, ktoré boli prvými (originálnymi) záznamami audiovizuálnych diel a nie iba bežnými rozmnoženinami - kópiami. Tento záver sa opiera nielen o zákonnú úpravu a jeho výklad, ale aj o odborné vyjadrenie na č. I. 931 a nasl. spisu, ktoré zahrnul odvolací súd do odôvodnenia napádaného rozhodnutia.

111. Podľa § 151 CSP, skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela, sa považujú za nesporné.(1) Ak strana poprie skutkové tvrdenia, ktoré sa týkajú jej konania alebo vnímania, uvedie vlastné tvrdenia o predmetných skutkových okolnostiach, inak je popretie neúčinné.(2)

112. Ak sú skutkové tvrdenia strán sporné, je povinnosťou súdu vyhodnotiť ich pravdivosť na základe vykonaných dôkazov. V sporovom konaní však súd nevykonáva dôkazy na preukázanie nesporných skutkových tvrdení strán. Nesporné skutkové tvrdenia si súd osvojí ako zistený skutkový stav, z ktorého vychádza v meritórnom rozhodnutí. Identifikácia, či je skutkové tvrdenie strany sporné alebo nesporné, sa vykoná podľa toho, či bolo tvrdenie účinne popreté protistranou. Iba účinné popretie skutkové tvrdenie sa považuje za sporné. Popretie (žalobcom) skutkových tvrdení žalovaného je prostriedok procesného útoku. Popretie (žalovaným) skutkových tvrdení žalobcu je prostriedok procesnej obrany. Popretie skutkových tvrdení protistrany podlieha sudcovskej a zákonnej koncentrácii konania (§ 153 a § 154 CSP.) Z ustanovenia § 151 vyplýva, že stranu sporu zaťažuje procesné bremeno popredia skutkových tvrdení protistrany. Na popretie skutkových tvrdení sa kladú určité kvalitatívne nároky. Za podmienok uvedených v § 151 ods. 2 CSP musí totiž popierajúca strana uviesť vlastné tvrdenia. Pre kvalitu popretia skutkových tvrdení platia rovnaké požiadavky ako pre predkladanie skutkových tvrdení (§ 150 ods. 1), rovnako ako skutkové tvrdenia, aj popretie skutkových tvrdení musí byť substancované. Ak strana v spore neunesie bremeno popretia skutkových tvrdení protistrany, nastupuje ako procesný následok uplatnenie domnienky, že skutkové tvrdenia protistrany sú nesporné. Popretie skutkových tvrdení protistrany musí byť výslovné. Nepostačuje všeobecné vyhlásenie, napr., že žaloba je úplne nedôvodná), z ktorého by bolo možné vyvodiť iba konkludentný nesúhlas strany so skutkovým stavom tvrdeným protistranou. Výslovné popretie skutkových tvrdení protistrany môže mať podobu: a) vyhlásenia, že konkrétne skutkové tvrdenie protistrany nie sú pravdivé a súčasného predloženia iného skutkového tvrdenia o predmetných skutkových okolnostiach, b) iba predloženia iného skutkového tvrdenia o predmetných skutkových okolnostiach, c) iba vyhlásenia, že konkrétne skutkové tvrdenie protistrany nie je pravdivé. Predloženie iného skutkového tvrdenia o predmetných skutkových okolnostiach je potrebné považovať za výslovné popretie skutkového tvrdenia protistrany, ak je z jeho obsahu dostatočne jasné, že skutkové tvrdenie protistrany pri ňom neobstoí. (Civilný sporový poriadok Veľké komentáre, Števček M., Ficová S., Baricová J., Mesiarkinová S., Bajánková J., Tomašovič M., NAKLADATELSTVÍ, C. H. BECK, 2016, komentár k ustanoveniu § 151 CSP).

113. Dovolací súd zisťuje, že žalovaný naprieč celým konaním popieral žalobcom uplatnený nárok, svoju

procesnú obranu dokladal písomnými listinami, ktoré boli súčasťou súdneho spisu a viedli k meritornému rozhodnutiu konajúcich súdov. Súčasťou tejto obrany bolo aj tvrdenie, že k používaniu originálov audiovizuálnych diel (prvých záznamov) v praxi (skoro) nikdy nedochádza, čo vyplýva i do spisu doloženého Odborného vyjadrenia Právnickej fakulty TU v Trnave z 22. apríla 2022 (č. l. 931 a nasl. spisu), s ktorým sa mal žalobca možnosť v priebehu konania na súde prvej inštancie oboznámiť. Predmetné vyjadrenie bolo žalovaným do súdneho spisu doložené podaním z 19. septembra 2022, a to po zrušení rozsudku prvoinštančného súdu odvolacím súdom a vrátení veci na nové prejednanie a rozhodnutie. Zo zápisnice o pojednávaní z 1. februára 2023 na č. l. 959 spisu vyplýva, že konajúci súd okrem iného aj o tomto odbornom vyjadrení oboznámil strany sporu, obe v prítomnosti právnych zástupcov. Predmetné odborné vyjadrenie bolo žalovaným opakovane dokladané aj v jeho vyjadrení z 22. mája 2023 (č. l. 1361 spisu) podané ku zmene žaloby, ktoré vyjadrenie bolo žalobcovi doručované. Doručenie tohto vyjadrenia žalovaného uvádza aj žalobca v podaní z 24. októbra 2023 (č. l. 1515 spisu), ktorým žiadal o odročenie pojednávania. Napokon aj zo zápisnice o pojednávaní pred súdom prvej inštancie zo 17. apríla 2024 (č. l. 1591 spisu) je zrejmé, že konajúci súd poučil strany podľa § 182 CSP (o možnosti vyjadriť sa ku konaniu, listinným dôkazom a k právnej stránke veci) a následne uznesením vyhlásil dokazovanie za skončené. Na tomto pojednávaní boli prítomní advokáti strán sporu aj intervenienta. Preto, ak okrem iných skutočností, na takéto odborné vyjadrenie v odôvodnení napádaného rozsudku poukázal odvolací súd, ktorý sa s rozhodnutím súdu prvej inštancie stotožnil, neporušil takýmto procesným postupom zásadu dvojinsťančného konania v rovine vyhodnotenia skutkových okolností, o to viac, ak týmto len dosvedčil závery súdu prvej inštancie. Podľa ust. § 385 ods. 1 CSP, na prejednanie odvolania nariadi odvolací súd pojednávanie vždy, ak je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie alebo to vyžaduje dôležitý verejný záujem. Z odôvodnenia napádaného rozhodnutia je rovnako zrejmé, že odvolací súd posudzoval, či je potrebné nariadiť odvolacie pojednávanie so záverom, že na prejednanie a rozhodnutie odvolania nariadenie pojednávania nie je potrebné. V tejto súvislosti dovolací súd uvádza, že požiadavka verejnosti vrátane nariadenia pojednávania sa vzťahuje predovšetkým na prvoinštančné súdy, ktoré zisťujú skutkový stav a rozhodujú o všetkých otázkach relevantných pre rozhodnutie vo veci samej (ESLP, Ekbatani v. Švédsko, 10563/83). Aj v zmysle Dohovoru o ľudských právach a základných slobodách a ani z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva nemožno vysledovať, že by sa malo na všetkých súdnych inštanciách pojednávanie vykonávať verejne. Ak teda rozhodoval súd prvej inštancie na pojednávaní, odvolací súd vzhľadom na vyššie uvedené, nemusí nariadiť pojednávanie. Postupom odvolacieho súdu, nedošlo preto k porušeniu práva žalobcu na spravodlivý proces, resp. práva žalobcu pred súdom konať v zmysle ust. § 420 písm. f) CSP.

114. Dovolací súd pre úplnosť dodáva, že nesplnenie dôkaznej povinnosti (označenia dôkazov, povinnosti tvrdenia) prináša so sebou také rozhodnutie súdu, ktoré vychádza zo zisteného skutkového základu z dostupných dôkazov, kedy nedostatočné splnenie dôkaznej povinnosti ja na ťarchu tej strany, ktorá si svoju dôkaznú povinnosť nesplnila riadne, prípadne vôbec. Ako je uvedené vyššie, nesplnenie dôkaznej povinnosti je sankcionované procesným neúspechom menej aktívnej strany, čím nemohlo ani v prejednávanom prípade dôjsť k porušeniu práva na spravodlivý proces žalobcovi tým, ak dôkazné bremeno spočívalo na samotnom žalobcovi, čo súdy oboch inštancií vo svojich rozhodnutiach opakovane uvádzali.

115. Dovolací súd ďalej zdôrazňuje, že na rozdiel od súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu nemôže v dovolacom konaní formulovať nové skutkové závery a rovnako nie je oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení, už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože v dovolacom konaní nemá možnosť vykonávať dokazovanie (§ 442 CSP). Má však možnosť vyhodnotiť a posúdiť, či konanie nie je postihnuté rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.) a či konajúcimi súdmi prijaté skutkové závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces (IV. ÚS 252/04), čím by mohlo dôjsť k vade zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP. V preskúmvanej veci dovolací súd takúto existenciu vady zmätočnosti nezistil, pretože konajúce súdy svojimi závermi nepopreli zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces, dostatočne a rozsiahlo zaujali svoje stanovisko k všetkým

podstatným skutkovým zisteniam a právnym otázkam.

116. Vzhľadom na vyššie uvedené dovolací súd konštatuje, že konanie pred odvolacím súdom (ako aj súdom prvej inštancie) nebolo postihnuté namietanou vadou zmätočnosti uvedenou v ustanovení § 420 písm. f) CSP.

K dôvodu prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP

117. Podľa § 421 ods. 1 CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo, alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola riešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

118. Podľa § 432 ods. 1 CSP, dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (ods. 2).

119. Dovolateľ vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania nesprávnym právnym posúdením veci zo strany odvolacieho súdu, a to v zmysle ust. § 421 ods. 1 písm. b) CSP, podľa ktorého sa jedná o rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená.

120. Dovolateľ vyslovil znenie právnej otázky doposiaľ dovolacím súdom nevyriešenej s takým odôvodnením, ktorým mal za nesprávne posúdenie „zákonnej fikcie výkonu majetkových práv autora audiovizuálneho diela výrobcom originálu audiovizuálneho diela v ust. § 86 ods. 1 Autorského zákona a v nadväznosti na to dôkazného bremena žalobcu ako organizácie kolektívnej správy práv zastupujúcej výrobcov originálu audiovizuálneho diela v spore s prevádzkovateľom káblovej retransmisie.“

121. Nesprávne právne posúdenie veci sa podľa dovolateľa premietlo v tvrdeniach odvolacieho súdu s tým, že žalobca už počas prvoinštančného konania, ako aj následne v odvolacom konaní vo vzťahu k aplikácii ust. § 86 ods. 1 AZ opakovane tvrdil a namietal, že tento spor nie je individuálnym sporom autora a výrobcu originálu audiovizuálneho diela o to, kto z nich vykonáva majetkové práva k originálu audiovizuálneho diela, ale spor organizácie kolektívnej správy práv a neoprávneného používateľa predmetov ochrany podľa § 169 ods. 4 písm. d) AZ. V ostatnej časti dovolateľ poukazuje na výklad ust. § 86 ods. 1 AZ.

122. Z ust. § 432 ods. 1 a 2 CSP vyplýva, že dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. Toto ustanovenie pritom nemôže byť posudzované izolovane, ale len v spojení s vyššie citovaným § 421 ods. 1 CSP.

123. Dovolací súd uvádza, že právnou otázkou, ktorá je rozhodujúca pre splnenie zákonnej podmienky prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 CSP, sa rozumie otázka hmotnoprávna, ktorá sa odvíja od interpretácie napr. Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine - ako aj otázka procesnoprávna, ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení (k tomu viď aj 3Cdo/158/2017). Zároveň právnou otázkou (od ktorej vyriešenia záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu) je potrebné koncipovať jednak spôsobom uvedeným v ustanovení § 432 ods. 2 CSP, no zároveň aj dostatočne všeobecným spôsobom tak, aby vôbec bolo možné konštatovať, že vo vzťahu ku konkrétnej otázke skutočne existuje, alebo neexistuje ustálená/rozdielna rozhodovacia prax odvolacieho súdu. Tento záver vyplýva aj z uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky z 15. apríla

2020, sp. zn. III. ÚS 123/2020, podľa ktorého už zo samotného znenia § 421 CSP je možné vyvodit', že vzhľadom na skutočnosť, že od vymedzenia právnej otázky sa odvíja dovolací prieskum, a to v rozsahu, či sa od nej odvolací súd v rámci jej vyriešenia odklonil, riešil ju rozdielne, alebo ju ešte neriešil, je pri jej formulácii nevyhnutný predpoklad jej „zovšeobecnenia“.

124. Dovolací súd vo vzťahu k vyššie uvedenému žalobcom namietanému nesprávnemu právnemu posúdeniu zo strany odvolacieho súdu (resp. aj súdu prvej inštancie) uvádza, že všeobecne platí, že právna otázka, ktorú má dovolací súd vo svojom rozhodnutí riešiť, musí byť rozhodujúca (kľúčová) pre rozhodnutie vo veci samej. To znamená, že dovolací súd nemôže riešiť hypotetické otázky, ktoré nemajú, resp. v ďalšom konaní nemôžu mať vplyv na meritórne rozhodnutie, a ani akademické otázky, ktoré nemajú vôbec súvis s rozhodovaným sporom.

125. Z obsahu spisu, ako aj z rozhodnutí súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu je zrejmé, že v konaní bola spornou otázka, ktorou žalobca svoje oprávnenie odvodzuje ust. § 146 a § 147 AZ. Tieto ustanovenia tvoria základ právneho posúdenia sporu, ktoré na dovolateľom upriamené ust. § 86 AZ síce hierarchickým usporiadaním v zákone nadväzujú, no samotný a izolovaný výklad ust. § 86 AZ, nie je pre meritórne rozhodnutia konajúcich súdov určujúci a kľúčový. Posúdenie žalobcovho nároku po vyhodnotení všetkých na vec sa vzťahujúcich a rozhodujúcich skutočností sa vyvíšilo právnym posúdením v zmysle ust. § 146 a § 147 AZ.

126. V konaní bola spornou skutočnosťou rozsah žalobcom zastupovaných práv a preukázanie, ktoré konkrétne audiovizuálne diela a záznamy žalovaný v rozhodnom období (rok 2016 a 01/ až 09/2017 a obdobie roku 2019, 2020) použil s výškou uplatneného nároku. Z vykonaného dokazovania súd prvej inštancie ustálil, že žalobca na základe viacerých Ministerstvom kultúry SR vydaných oprávnení bol oprávnený na výkon povinnej kolektívnej správy v odbore káblovej retransmisie audiovizuálneho diela, použitia audiovizuálneho diela jeho uvedením na verejnosti káblovou retransmisiou a výberu primeranej odmeny za káblovú retransmisiu audiovizuálneho záznamu, ktorý je originálom audiovizuálneho diela.

127. Krajský súd v Košiciach s poukazom na § 144 ods. 1 Autorského zákona zdôraznil, že oprávnenie OKS spravovať majetkové práva nositeľov práv je dané buď zákonom (§ 146, § 147 Autorského zákona), alebo dohodami s nositeľmi práv (§ 164 ods. 1 Autorského zákona). Žalobca svoje oprávnenie v tomto spore odvodzuje z § 146 a § 147 Autorského zákona, ktoré vymedzujú tzv. povinnú kolektívnu správu práv, kedy výkon majetkových práv je zo zákona zverený OKS. Žalobca je oprávnený na výkon kolektívnej správy práv k audiovizuálnemu dielu a záznamu práve v odboroch povinnej kolektívnej správy práv podľa § 146 ods. 2 písm. d) a f) Autorského zákona. Odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie poukázal, že oprávnenia LITA a žalobcu sa prelínajú v prípade povinnej kolektívnej správy práv - použitie audiovizuálneho diela jeho uvedením na verejnosti káblovou retransmisiou (§ 146 ods. 2 písm. f) Autorského zákona). Týmto právnym posúdením dospel po vyhodnotení skutkového stavu k záveru, že nároky uplatňované žalobcom boli vysporiadané tým, že žalovaný uzavrel s inými organizáciami kolektívnej správy (OKS LITA a ďalšie) v roku 2017 Dohodu o urovnaní a zaplatil organizácii kolektívnej správy v ďalšom období vystavené faktúry. Ak v tejto súvislosti konajúci súd poukázal aj na ust. § 86 ods. 1 AZ, urobil tak iba okrajovo, nakoľko jeho kľúčové právne závery sú založené na právnom posúdení ust. § 144 ods. 1 v spojení s ust. § 146, § 147, resp. § 164 ods. 1 AZ. Ako uvádza aj dovolateľ v podanom dovolaní k aplikácii ust. § 86 ods. 1 AZ, tento počas konania opakovane tvrdil a namietal, že prejednávany spor nie je individuálnym sporom autora a výrobcu originálu audiovizuálneho diela ale spor organizácie kolektívnej správy práv a neoprávneného používateľa predmetov ochrany podľa § 169 ods. 4 AZ. Preto je možné uzavrieť, že právne posúdenie dovolateľom označenej „zákonnej fikcie výkonu majetkových práv autora audiovizuálneho diela výrobcom originálu audiovizuálneho diela v ust. § 86 ods. 1 Autorského zákona“ nebolo pre meritórne rozhodnutie konajúcich súdov určujúce, kľúčové. Dovolací súd dodáva, že ak mal dovolateľ zato, že ním žalované nároky bolo v žalovanom období (pozn. pôvodná žaloba za obdobe rokov 2016-2018) možné a legálne vysporiadať iba s ním ako žalobcom, a to vzhľadom na platný a účinný zákon (§ 147 ods. 1 v znení účinnom do 10.10.2018 Autorský zákon) a jeho platné Oprávnenie na výkon kolektívnej správy z roku 2016, mal takéto právne posúdenie v dovolaní vymedziť zákonom predpokladaným spôsobom, čo však neurobil.

128. Pre úplnosť dovolací súd v kontexte s dovolateľom uvádzanou právnou otázkou s poukazom na ust. § 146 ods. 2 písm. d/ Autorského zákona) dodáva, že skúmanie či použitie originálneho diela, resp. výlučne takéhoto a nie rozmnožením alebo kópií, tvorí otázku skutkového zistenia, ktoré dôkazné bremeno podľa oboch konajúcich súdov žalobca nepreukázal.

129. Dovolací súd zároveň konštatuje, že v dovolaní absentuje presné vymedzenie právnej otázky, nakoľko dovolateľom formulovaná otázka „zákonnej fikcie výkonu majetkových práv autora audiovizuálneho diela výrobcom originálu audiovizuálneho diela v ust. § 86 ods. 1 Autorského zákona a v nadväznosti na to dôkazného bremena žalobcu ako organizácie kolektívnej správy práv zastupujúcej výrobcov originálu audiovizuálneho diela v spore s prevádzkovateľom káblovej retransmisie“ predstavuje dovolateľov názor na správne právne posúdenie veci. Dovolateľom špecifikovaná právna otázka je týmto vymedzená v rozpore s § 432 ods. 1 a 2 CSP a z uvedeného dôvodu neprípustná.

130. Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti, keďže prípustnosť dovolania žalobcu nie je daná podľa ustanovenia § 420 písm. f) CSP, a ani podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP, dovolací súd dovolanie žalobcu podľa § 447 písm. c), písm. f) CSP odmietol, a to bez toho, aby sa zaoberal otázkou vecnej správnosti dovolaním napadnutého rozhodnutia.

131. O trovách dovolacieho konania rozhodol najvyšší súd podľa § 453 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP.

132. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.